Ediția de seară

MERCURI 8 OCTOMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte:

Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ „ 25 „
Treï luni 8 „ „ „ 13 „

Numărul 10 banĭ

In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ

Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ

Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „

La un mare număr de liniĭ se fac reducțiĭ din tarif

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Guvernul se duce?

Șase paginĭ

La fie-care ediție

OMUL SITUAȚIEĬ

D. Eugen Stătescu iarășĭ a devenit omul situațieĭ. Pe d-sa îl cultivă liberaliĭ din toate taberele, la d-sa se adresează pentru a împăca partidul și tot d-sa este considerat ca singurul șef capabil a reține împrejurul guvernuluĭ și pe sturdziștĭ și pe aurelianiștĭ.

Nu e nimic de mirare ca un om cu pozițiunea în partid a d-luĭ Stătescu, cu talentul d-sale și cu autoritatea dobîndită, să ajungă, la un moment dat, centrul de atracție al liberalilor; de cît, se impune întrebarea: pentru care motive a izbutit d, Stătescu să fie omul situațieĭ?

Cînd a căzut primul minister Sturdza, liberaliĭ în general, liberaliĭ sturdziștĭ în special, aŭ acuzat fără milă pe d. Stătescu ca fiind singurul vinovat pentru toată afacerea fostuluĭ mitropolit Ghenadie. Sturdziștiĭ, fără osebire, furioșĭ că aŭ pierdut puterea, strigaŭ la toate răspîntiile: «Nu, domnilor, nu este Sturdza vinovatul pentru toată afacerea luĭ Ghenadie. Singurul culpabil este Stătescu căruia s'a adresat d. Sturdza, ca unuĭ jurisconsult de valoare, și căruia ĭ'a cerut mijloacele legale pentru depunerea mitropolituluĭ.

Stătescu este și un trădător, fiind că, după ce a făcut boclucul, acuma consiliază retragerea liberalilor de la cîrmă, adică sinuciderea.»

D. Stătescu a fost atît de răŭ văzut în partid, în cît la constituirea actualuluĭ cabinet Sturdza, nicĭ vorbă n'a fost despre intrarea d-sale în minister; ceva maĭ mult, aŭ fost sturdziștĭ saŭ cantacuziniștĭ, carĭ aŭ strigat în auzul tuturor: «Toate ca toate, dar să nu maĭ intre Stătescu!»

Șĭ acuma acelașĭ vinovat, acelașĭ urgisit și pus la carantină, a ajuns omul situațieĭ, omul pe care și d. Sturdza șĭ toțĭ ceĭ-l'alțĭ din jurul d-sale îl consideră ca fiind singur în stare să rezolve o problemă grea și să dea un sfat salvator într'o situație dificilă.

Este destul de ciudată această contradicție în sentimente, însă aceea ce este încă și maĭ ciudat, e faptul că d. Stătescu a devenit omul situațiuneĭ, așa din senin, fără motivație cunoscută.

In toate țările cele-l'alte, în țările civilizate și parlamentare ca și în țările autocratice, un om politic îșĭ datorește poziția unor motive precise și legitime. In țările acelea un bărbat de Stat cade saŭ se ridică pentru cuvinte bine cunoscute, pentru ideĭ, pentru că reprezintă un curent public energic afirmat, etc.

La noĭ d. Stătescu — dacă în adevăr d-sa este singurul culpabil pentru chestia Ghenadie — a căzut cu motiv; însă care sînt motivele refacereĭ sale?

Pe cît știm, d. Stătescu nu vine cu nicĭ o ideie nouă, d-sa nu reprezintă un curent de reforme, d-sa nu este impus nicĭ de evenimente, nicĭ de țară, nicĭ măcar de un capriciŭ momentan al publiculuĭ. Nu e nimic cunoscut care să legitimeze revenirea la cîrmă a d-luĭ Stătescu ca «om al situațieĭ.»

Neapărat, d-sa poate veni la minister ca reprezentant al neputințeĭ liberale, ca expresie a lipseĭ din partid a fruntașilor de valoare, în sfîrșit, d-sa poate veni «în lipsă de alt-ceva maĭ bun». Și spun aceasta nu doar fiind-că d. Stătescu ar fi un om ordinar, de loc. Părerea noastră a fost spusă de mult asupra d-sale. Noĭ l'am considerat în tot-d'a-una ca pe unul dintre liberaliĭ ceĭ maĭ de valoare și l'am apreciat în tot-d'a-una ca un eminent orator parlamentar. De cît, nu vedem motivul special.

Prin urmare iată un «om al situațieĭ», într'o situație foarte critică.

Const. C. Bacalbașa

SATIRA POLITICA

Atentatul meŭ

Primăria Capitaleĭ, voind a lovi în mine și a mă pedepsi pentru independența cu care mă rostesc în toate împrejurările, a pus un bir infam pe văxuitoriĭ de ghete.

In adevăr, cum putea lovi maĭ mișelește în mine acest regim al luĭ Ieszenszky, Pavlowsky și Macedonsky, de cît sărăcind pe aceĭ ce mă cultivă, de cît persecutînd *Vaxul* sub toate producțiunile sale.

Rușine regimuluĭ comunal al pancrameelor, rușine, de o sută de orĭ rușine pentru aceĭ carĭ, sub pretext de echilibrarea bugetuluĭ, lovesc în libertatea tiparuluĭ și a Vaxuluĭ.

Protestind, în fața posterităţeĭ contra acesteĭ taxe anti-constituționale, nu ne maĭ rămîne de cît să provocăm o mare întrunire de protestare.

Vax

Patriotizm practic

Noĭ tot d'auna am susținut că acțiunea Romînilor din regat în favoarea fraților de peste munțĭ stă maĭ cu seamă în adunarea de fondurĭ pentru susținerea lupteĭ lor. E azĭ momentul a le dovedi că toată agitațiunea noastră nu e numaĭ în vînt și că în adevăr putem să facem și sacrificiĭ pentru triumful cauzeĭ lor.

Ziarul partidulul național de peste munțĭ „Tribuna" e în primejdie să cază sub loviturile tribunalelor ungureștĭ. Numeroasele procese de presă ce i s'aŭ intentat și condamnările la sume importante, aŭ făcut ca să se epuizeze cauțiunea ce după lege ori-ce ziar este dator să depună înainte de a apare, în Transilvania. Un ziar fără cauțiune riscă decĭ să fie închis, orĭ să i se pună în vînzare materialul tipografic pentru plata amendelor. „Tribuna" și tipografia eĭ sînt secfestrate și în ajun de a fi scoase în vînzare, iar fondurile partiduluĭ național aproape epuizate. In asemenea condițiunĭ e natural, că în spre țara romînească, în spre frațiĭ din regat să se îndrepte privirile capilor mișcăreĭ naționaliste.

E momentul dar să facem patriotizm practic și să scăpăm „Tribuna", singurul mijloc de luptă al fraților de dincolo. Pentru aceasta trebuie ca în cel maĭ scurt timp, fondurile necesariĭ să fie adunate.

Vom putea oare să dovedim că știm să facem ceva maĭ mult de cît patriotizm numaĭ cu gura și că sîntem capabilĭ să ne împingem sentimentele noastre naționaliste pînă a deschide nu numaĭ inima, ci și punga?

Sfinx.

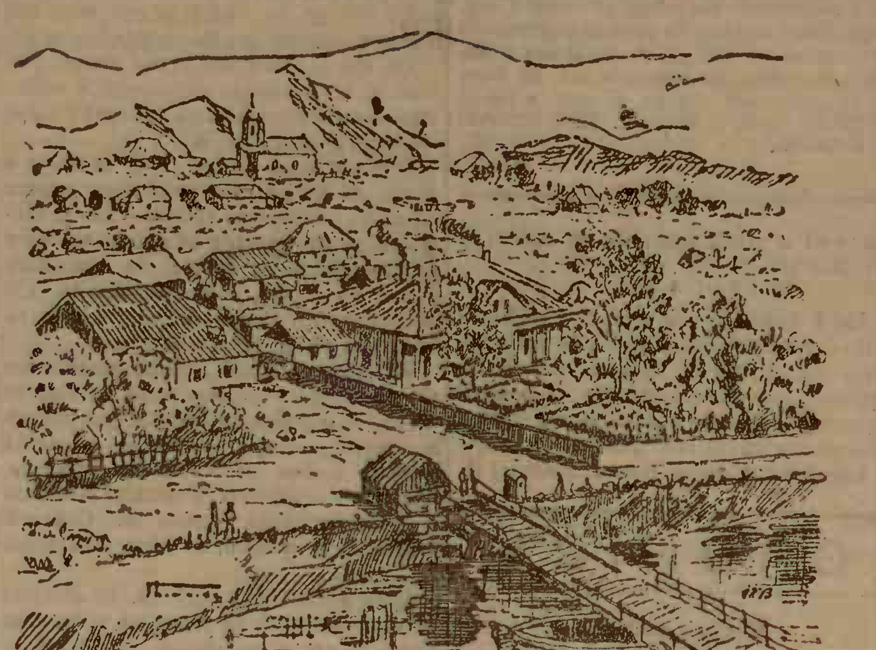
Tripourile

Parchetul din Bucureștĭ a desfășurat multă energie lovind în cămătarĭ și samsariĭ de falimente; acuma îĭ maĭ rămîne să urmărească tot cu atîta tenacitate și pe tîlhariĭ întreținătorĭ de tripourĭ.

Nu e vorba, din cînd în cînd, procuroriĭ fac cîte o descindere, și arestează cîte un escroc, însă nicĭ odată pînă acuma, nu s'a procedat cu destulă seriozitate și nu s'a dat la cap nerușinaților tripotiștĭ.

Cu toate acestea tripourile sînt o adevărată plagă a Bucureștilor. In aceste tripourĭ miciĭ funcționarĭ îșĭ lasă economiile, în aceste tripourĭ comersanțiĭ, tineriĭ fără experiență, etc., sînt atrașĭ, ca în niște capcane și acolo sînt despoiațĭ maĭ răŭ de cît în codru.

Vederĭ din țară

SATUL BROȘTENI

Satul Broșteni este situat în județul Suceava și e proprietatea regeluĭ, care a introdus o administrație din cele maĭ vexatoriĭ pentru locuitorĭ. Natura este frumoasă, s'ar părea că în mijlocul eĭ și a munților înalțĭ și umbroșĭ, oameniĭ ar trebui să fie ferecițĭ. Mîna regeluĭ însă și aicĭ a semănat venin, amar, durere și sărăcie.

Recomandăm cu deosebire, tripoul de la Hotel de France, alăturĭ chiar cu prefectura poliției.

Acest tripoŭ, atît sub conservatorĭ cît și astăzĭ sub liberalĭ, despoaie lumea cu aprobarea unor funcționarĭ polițieneștĭ carĭ cu știrea tutulor, împart beneficiile cu antreprenoriĭ.

Tripoul de la Hotel de France, zis și Clubul de la Hotel de France, este instituit pentru jefuirea pasagerilor și a comercianților, maĭ ales a comercianților străinĭ.

Cine nu știe, de pildă că, cutare mare negustor din Piața Teatruluĭ a fost ruinat în tripoul de la Hotel de France?

Cine nu știe că acest tripoŭ are o sală numită Autopsia, *unde nefericițiĭ vizitatorĭ sînt în adevăr disecațĭ? Cine nu știe că uniĭ funcționarĭ aĭ polițieĭ aŭ agonisit pînă la* **o sută de miĭ de francĭ,** *tolerînd acest tripoŭ redutabil?*

Noĭ am deschis o anchetă și vom proceda după mijloacele noastre. Vom căuta să alungăm maĭ întîi pe victime, publicînd sistematic numele vizitatorilor acestor case de jaf, iar parchetul va trebuĭ să intervină cu legea în mînă și să puie capăt acestuĭ scandal ne maĭ pomenit.

Aceasta este o nouă Bandă Neagră *care va trebui lovită și desființată!*

Dragoș.

Cuvinte înțelepte

Protestînd alăturĭ de d-v. contra nedreptăților ungureștĭ și dorind înțelegerea intereselor comune, trimit simpatiile mele, celor persecutațĭ.

Mișcarea națională e în plin militantism. Meeting-urile se succedă și indiferența a dispărut pînă și în cele maĭ sceptice cercurĭ.

Dacă ne displace excesiva diplomație cu care uniĭ tratează cauza Romînilor de peste Munțĭ, apoĭ de sigur nu înțelegem, ca alțiĭ să cadă în exagerațiunĭ, și astfel să deservească în loc să servească, interesele Romînilor de dincolo.

In acest sens am pus în capul rîndurilor de față, înțeleptele cuvinte transmise printr'o telegramă la meetingul de alaltăerĭ din Ploeștĭ, de către amicul nostru, Alexandru Radovicĭ.

Cu atît maĭ mult merită o specială relevare cuvintele înțelepte din concisa telegramă a amicuuĭ nostru, cu cît s'a vorbit la acest meeting de Creta, de Cuba — tot atîtea aluziunĭ la o soluțiune violentă a chestiuneĭ naționale.

Trebuie să înțelegem odată, că agitînd această chestiune, nu sentimentele, ideiurile noastre intime aŭ dreptul la precădere, ci situația reală a celor de dincolo carĭ sînt oprițĭ, prin persecuțiunĭ infame, în tot ce privește manifestarea culturală și politică.

Așa fiind, noĭ nu trebuie să creăm dificultățĭ Romînilor din Ungaria, punîndu-ĭ prin expansiunile noastre sentimentale, într'o pozițiune falsă față de persecutoriĭ lor.

Romîniĭ de dincolo șĭ-aŭ fixat de anĭ de zile un întreg program politic și stăruiesc necontenit la realizarea luĭ, ca cetățenĭ aĭ statuluĭ maghiar. In acest sens dar, trebuie să-ĭ ajutăm noĭ — și ajutîndu-ĭ în această direcție, dovedim tocmaĭ că dorim o înțelegere a intereselor *superioare* comune.

La aceste interese comune și la acele carĭ există între Romîniĭ persecutațĭ din Ungaria și democrația muncitoare ungurească, tot atît de persecutată de regimul magnaților — la aceste trainice interese comune face aluzie telegrama atît de înțeleaptă a amicuuĭ nostru Radovicĭ, care are astfel întreaga noastră aprobare.

Silex.

Baronul Dipauli

(Actualitate)

Baronul Dipauli este unul dintre promotoriĭ partidelor din parlamentul austriac, cu carĭ contele Badeni guvernează. Zilele acestea Dipauli este obiectul atențiuneĭ întregeĭ prese internaționale. fiind-că el a depus acel proiect de lege, pentru regulamentarea limbilor, prin care se stabilește definitiv, aceea ce a hotărît în mod provizoriŭ ordinul ministeruluĭ Badeni care a provocat campania obstrucționistă.

Baronul Dipauli este un bun orator și un om cu o remarcabilă cultură.

Inst.

DIN CARNET

Corpul avocățesc

Avocațiĭ din Capitală, aŭ avut două săptămînĭ de agitațiune... electorale. A fost vorba să se aleagă un nou consiliŭ de disciplină, în locul celuĭ vechiŭ, care s'a retras, convins că nu se poate face nimica bun, de oare-ce cum zice poetul «la noĭ e putred mărul».

Cu această ocaziune s'a discutat asupra necesitățiĭ barouluĭ și mulțĭ aŭ fost nevoițĭ să se convingă că în cazul cel maĭ bun e o inutilitate. In adevăr, în Franța și Belgia, baroul este o urmare a vechilor corporațiĭ cu istoria și tradițiile luĭ. Noĭ la 1864 am copiat legea franceză, dar nu ne-am putut apropria și spiritul eĭ, așa că de maĭ bine de treĭ-zecĭ de anĭ, nu s'a făcut nimica în această privință. Baroul ar avea o însemnătate cînd ar servi la înălțarea aceste profesiunĭ, la strîngerea legăturilor dintre membriĭ eĭ, la ridicarea prestigiuluĭ lor și în sfîrșit la îmbogățirea cunoștințelor și la educarea generațiunilor tinere.

Consiliul de disciplină, ar fi avut în acest caz menirea să apere pe avocat față de aceia carĭ degradează saŭ nimicesc profesiunea și să mențină în breslă tradițiile de cinste și prestigiul fără de care avocatul devine un simplu complice al asasinilor, pungașilor, faliților și oamenilor de rea credință.

Atît baroul cît și diferitele și multiplele consiliĭ de disciplină carĭ s'aŭ perindat de atîția amar de anĭ, nu aŭ făcut nimica pentru ca profesiunea de avocat să fie onorată și onorabilă.

In aceste împrejurărĭ, această organizare pe breslă a avocaților din Romînia, nu-ĭ de cît o formă goală, care nu repauzează pe un fond serios și menită să cază în desuetudine. Ar fi maĭ bine decĭ de desființat orĭ de transformat cel mult într'o asociațiune de ajutor mutual, care ne-ar scuti de tristul spectacol, ce ni'l daŭ uniĭ nenorocițĭ, carĭ din cauza batrîneților și a lipseĭ, ajung să-șĭ ofere serviciile lor inutile pe un onorariŭ rușinos, împărțit și el de altmintrelea cu samsariĭ.

Avocațiĭ în această parte a răuluĭ, ar trebui să reflecteze și să facă din corporația lor, dacă nu ceea ce sînt corpurile de avocațĭ din străinătate, cel puțin o societate pe care ușieriĭ de la tribunale, babele sărace și maĭ toate breslele le aŭ.

C. M.

A se vedea în corpul ziaruluĭ amănunte interesante asupra celuĭ de al 27-lea proces al „Tribuneĭ", cum și importantul articol *Germania față de Ungaria.*

Guvernul se duce?

In cercurile guvernamentale domnește o panică grozavă că guvernul se duce.

Toțĭ aŭ convingerea că D. Dim. Sturdza nu maĭ poate să păstreze puterea, nu numaĭ din cauza certurilor din partid ci și din pricina situațieĭ imposibile ce șĭ-a creĭat în politica externă.

Amiciĭ intimĭ aĭ D-luĭ Sturdza spun că numaĭ o minune poate să salveze situația actuală și acea minune ar fi după eĭ, intrarea D-luĭ Eugeniu Stătescu în ministerul D-luĭ Sturdza.

Decorarea luĭ Ieszenszky

Și pentru că aceasta e convingerea guvernamentalilor, eĭ caută acum să șĭ pregătească retragerea ast-fel în cît imediat să înceapă agitația în opoziție.

Liberaliĭ fruntașĭ afirmă că **D. Dim. Sturdza n'a iscălit decretul pentru decorarea luĭ Ieszenszky și nicĭ nu-l va iscăli.**

Eĭ spun că greșeala, că Ieszenszky a fost decorat a făcut-o D. Ghika, reprezentantul de la Viena și guvernul nu-șĭ va lua răspunderea acestuĭ fapt.

In acelașĭ timp guvernul încearcă toate mijloacele ca să rezolve această chestie, ast-fel ca să scape din încurcătură.

Chestia națională

Dar afară de decorația luĭ Ieszenszky maĭ sînt și alte puncte ale chestieĭ naționale carĭ încurcă guvernul.

Politica de la Berlin și Viena cere o împăcare a Romînilor cu Unguriĭ. Această împăcare este vorba să se facă cel puțin cu elementele moderate, carĭ ar primi să intre în parlament; orĭ, D. Dim. Sturdza nu numaĭ că nu are nicĭ o relațiune cu moderațiĭ, dar în acelaș timp șĭ-a pierdut influența asupra partiduluĭ național de peste munțĭ.

Azĭ D. Sturdza nu maĭ are amicĭ peste munțĭ, decĭ nu are cu cine să lucreze la o apropiere între Romînĭ și Ungurĭ.

Decĭ D. Sturdza numaĭ prezintă nicĭ un interes pentru ceĭ de la Berlin și Viena căcĭ e cu desăvîrșire nepulincios în chestia națională.

D. Stătescu intră?

Cînd e vorba de situația internă încurcătura e și maĭ mare. Aurelianiștiĭ staŭ în complectă rezervă față de guvern. Eĭ vor puterea, iar nu portofoliĭ.

Am spus însă maĭ sus că amiciĭ D-luĭ Sturdza nu văd de cît un mijloc pentru salvarea guvernuluĭ: intrarea D-luĭ Stătescu în minister.

Intrebarea este: D. Stătescu primește o asemenea situație? Un fruntaș liberal, în poziție de a fi informat, a făcut următoarea declarație:

— D. Eugeniu Stătescu nu va intra în minister de cît ca președinte al consiliuluĭ.

Prin urmare, temerea guvernamentalilor că cad de la putere pare a fi absolut fundată.

Rep.

Repertoriul Teatruluĭ

— Stagiunea 1897-98 —

Alaltă-erĭ s'a lipit pe stradele capitaleĭ afișul — pe care îl publicăm în pagina IV — prin care se anunță publiculuĭ *piesele din carĭ se vor alege acelea ce se vor reprezenta în timpul stagiuneĭ.*

Afișul este foarte bogat, pe el staŭ înșirate 84 de piese dintre carĭ: 24 originale, 7 localizărĭ și 53 traducerĭ. Dar ce înseamnează acest afiș? Este pur și simplu praf în ochiĭ publiculuĭ. Tot acest afiș nu face două parale și el e o invenție recentă a direcțieĭ, care îĭ permite să joace piesele favoriților și să înlăture pe a'le antipaticilor.

Se înțelege, cînd înșirĭ 80 de piese pe un afiș și nu e posibil să daĭ în cursul stagiuneĭ de cît maximum 25, țĭ-aĭ pregătit foarte bine lucrurile.

Dar să trecem peste această chestie. Pentru mine punctul esențial este direcția ce trebue să se dea Teatruluĭ Național. Am spus continuu de vre-o zece anĭ că teatrul subvenționat de stat nu are nicĭ o rațiune, dacă el nu e într'adevăr o instituție națională. Dacă repertoriul nu'l formează cel puțin cu treĭ din patru părțĭ piesele originale, nu înțeleg de ce nu s'ar lăsa liberă concurența între particularĭ.

Din două una: orĭ ieĭ teatru ca simplă distracție și atuncĭ fie-care antreprenor are să facă ce va crede de cuviință și publicul va alege; saŭ considerĭ teatrul ca o instituție artistică menită să ajute dezvoltarea arteĭ naționale și atuncĭ statul ajută această instituție care nu poate să se supue gustuluĭ capricios al publiculuĭ.

*

In principiŭ nimenĭ nu combate această părere, dar ni se răspunde că producția dramatică originală este încă așa de mică, în cît nu poate să ocupe o stagiune. De multe orĭ am luptat în contra acestuĭ răspuns fără ca să am o dovadă absolut incontestabilă, dar acum îmĭ procură această dovadă chiar direcția Teatruluĭ din Bucureștĭ.

In fruntea afișuluĭ lipit alaltă-erĭ pe zidurile capitaleĭ, figurează 24 de piese originale. Dintre acestea sînt 11 nouĭ, adică, carĭ nu s'aŭ maĭ prezentat pînă acum, 11 care s'aŭ maĭ jucat și în aniĭ trecuțĭ și 2 traducerĭ din nemțește, carĭ fiind însă scrise de Carmen Sylva, regina Romînieĭ, direcția le-a trecut ca originale. O lingușire originală maĭ mult, la multele lingușirĭ ce se fac suveranilor.

Care vrea să zică, chiar în afișul direcțieĭ găsim un număr suficient de piese pentru a ocupa stagiunea întreagă. Dar numaĭ acestea sînt piesele originale ce ar putea să fi reprezentate? Las la o parte piesele de la 1850, las teatrul luĭ Alexandri, și voĭ nota numaĭ cele maĭ noĭ.

Unde sînt cele două admirabile piese ale d-luĭ Hasdeu? „Razvan și Vidra" s'a maĭ dat, dar „Femeea"? Adică nu ar figura mult maĭ bine pe afiș de cît „Judecător și frate?" Unde sînt piesele d-luĭ Gr. Ventura: „Copila din florĭ", „Cămătarul" etc. Pentru ce nu figurează pe afiș nicĭ una din piesele acestuia? D. Macedonsky are numaĭ pe „Saul?" De ce nu se maĭ dă „După despărțenie" a luĭ Marian? Unde e piesele d-luĭ Mircea Dimitriade?

Dar teatrul luĭ Caragiale? E posibil ca piesele acestuĭ dramaturg, carĭ aŭ avut un succes atît de enorm să nu figureze de anĭ de zile pe afiș?

Apoĭ dacă se elimină ast-fel scrierile originale, se înțelege că o să se dea la teatrul național „Unchiul Bidochon", „Judecător și frate", „Vînătoriĭ", „Părasita", „Marchiza", „Copiĭ părăsițĭ" etc. etc. etc.

Dar e drept, e bine, e în conformitate cu scopul pe care trebue să'l urmărească teatrul, această procedare?

D. Ministru se ocupă cu reforme de legĭ; de ce nu intervine aicĭ, unde se poate face treabă fără bătae multă de cap. Nu e nevoe de cît de un simplu ordin:

„Direcția este rugată să joace piese originale și să înlăture localizările și traducerile.

*

Și e nevoe de un asemenea ordin pentru că după cum am spus chiar afișarea celor 24 de piese originale, e numaĭ pulbere în ochiĭ oamenilor.

Iată dovada.

Timpul de repetițiĭ este sfîrșit, căcĭ îndată ce începe stagiunea repetițiile se fac pe apucate.

Ce s'a repetat în lunile: Maĭ, Iunie, August și Septembrie?

O singură piesă originală, nouă: „O singură iubire" comedie în 3 acte de d. I. Nenițescu și două vechĭ: „Piatra din casă" de V. Alexandri și „Pribeagul" de d. D. Olănescu.

In schimb s'aŭ repetat următoarele traducerĭ:

„Marioara" de Carmen Sylva, tr. de X. „Ginerile luĭ Poirier" tr. de d. Dumitru Stăncescu, „Unchiul luĭ Bidochon, trad. de d. Aslan, sub inspector la teatru; „Necinstițiĭ" tr. de d-na Romanescu, societară la Teatru; „Ultimul clironom" tr. de d. V. A. Urechie membru în co-

mitetul teatrului; „Judecătorii și frate" tr. de d. C. Nottara societar și director de scenă; „Mîndrie și amor" de G. Cantacuzino, directorul teatrului, „Narcis", tr. nu știm de cine, „Flămînzicul" tr. de N. Țincu... și atîta îmi pare.

Vedeți în ce proporții covîrșitoare se daŭ traducerile. Dar cum ați putut observa, aci intervine acel inexplicabil monopol al personalului Teatrului. Nu pot să scrie lucrări originale, asta nu face nimic, aŭ muncit și muncesc mii de oameni în alte părți și munca lor se poate exploata fără nici o cheltuială. Il traduci pe nenorocitul care a muncit luni și ani ca să închege o piesă, și încasezi 5 și 7 jum. la sută, pe cînd el nu ia nimic.

Asta e concurență neleală și nepermisă. Cum voiți ca scriitorii noștrii să lupte cu miile de scriitori străini cari aŭ clădit monumentul artistic lucrînd sute de ani?

Și concurența e neleală nu numai din acest punct de vedere, dar și din acela că ca se face de oameni cari fiind stăpînii la teatru, își pun traducerile lor în studiŭ, le reprezintă și înlătură lucrările originale.

Am pus aci numai fapte și cu fapte am dovedit:

a) Că sînt destule piese originale și aceste piese sînt superioare tuturor traducerilor și localizărilor puse în repetiție.

b) Că direcția a afișat în repertoriu 24 de piese originale numai de ochii lumei, dar în realitate nu s'a pus în repetiție de cît trei piese originale și 9 traduceri.

c) Că se înlătură piesele originale pentru a se juca traducerile făcute de personalul teatrului.

Cei cari cred că așa trebue să se conducă teatrul, să meargă să aplaude, cei cari sînt de altă părere să fluere.

I. C. B.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. lui Chijibuș cu cititoarele sale)

Ferdinand Lasalle

Ferdinand Lasalle și Karl Marx,—cel d'întîiŭ poate mai mult,—fură fondatorii socialismului german.

Nu'mi sînt deștul de bine cunoscute amănuntele vieței luĭ Lasalle, însă din „jurnalul său", vedem că din cea mai fragedă vîrstă sufletul luĭ fu plin de revolte, dar bine oțelit pentru luptă.

Ceea-ce va rămînea un mister nepătruns și grav, este felul relațiunilor luĭ cu Bismarck. Bourdeau îl numește un „Alcibiad de respîntie", și zice că „se oferi luĭ Bismarck și nu fu respins". E Seilliere zice din potrivă „că Bismarck avea de gînd să se întîlnească în secret cu agitatorul pe care tribunalele sale nu încetaŭ se s'l condamna."

Și adaogă: „care din acești doĭ oamenĭ ce știaŭ să aibă voință și să încînte, ar fi fost înșelat de cel-l'alt dacă Lasalle ar fi trăit mai mult?

Moștenitorii politicĭ aĭ luĭ Lasalle vor avea grije să-ĭ apere memoria, în această privință. Ar fi însă greŭ de crezut că s'ar fi schimbat vre-o dată și că ar fi devenit ca amicul său Lothar Bucher consilier și biurocrat imperial."

Ambiția luĭ Ferdinand Lasalle era maĭ înaltă. Iată ce scria iubiteĭ luĭ; Elena de Doenniges: „Crezi ca și mine în steaua noastră? De cînd te-am întîlnit, am văzut maĭ lămurit drumul meŭ spre mărire. Legat de tine îmĭ voiŭ ajunge scopul și atuncĭ gloria va fi a noastră și a amicilor noștrii. Avem amîndoĭ destuĭ vrăjmașĭ.., dar să'ĭ lăsăm să se istovească în încercărĭ zadarnice de a ne face răŭ. Eĭ vor îngenunchia cînd ne vor vedea, cu solemnitate. Nu este așa că înțelegĭ și tu ast-fel ambiția și că „Ferdinand, alesul poporuluĭ" este un nume impunător? Ast-fel mă vor numi de voĭ reuși."

Și maĭ departe: „Eștĭ oare ambițioasă? Ce ar zice blonda mea iubită cînd s'ar vedea intrînd în Berlin într'o trăsură trasă de șase caĭ albĭ, ca cea d'întîĭ femeie a Germaniei?"

Elena de Doenniges, despre care vorbim, intrase în viața luĭ Ferdinand Lasalle la 20 Iulie 1864, și el moare la 31 August anul urmator; dar cîte fapte petrecute în așa scurt timp!

Din primul moment cînd se văzură, Lasalle și Elena de Doenniges se iubiră. „Dacă vre o dată, zice ea, cine-va va simți ceea ce Francezul numește lovitura de trăsnet a iubireĭ, noĭ furăm loviți." Inainte de a fi presentată, îndrăznețul și romanticul Lasalle o luă de braț „Nu maĭ e nevoie! Noĭ ne cunoaștem. Știĭ cine sînt eŭ, și d-ta eștĭ Brunechilda, orĭ Adriana de Cordoville cu părul auriu înfocat, despre care mi-a vorbit Korff; într'un cuvînt, eștĭ Elena" Cîte-va ore maĭ tîrziŭ, și fără să fi părăsit balul își ziceaŭ „tu".

Insă Elena era logodită cu un Romîn, Iancu Racovitză și baronul de Doenniges tatăl eĭ, nu avea tocmaĭ mare dragoste pentru revoluționarul Ferdinand Lasalle; decĭ cînd cunoscu aventura amoroasă, se hotărî să taie scurt. Lupta începe; Lasalle nebun de iubire, vrea s'o fure ca să se cunune în Franța. Ea a refuzat, voind să aibă consimțămîntul familieĭ. Trebuie să se fi petrecut între amîndoĭ scene de o violență rară, „Ți-o declar hotărît, solemn, nu te încerca să fiĭ a altuia. Nu o voĭ îndura nicĭ odată. Eștĭ a mea. Ți-am maĭ spus'o și ți-o repet; ne vom lega soarta. De am lupta în contra eĭ, tot ne va uni. Acestea se petreceaŭ la Geneva unde întîmplarea îĭ făcuse să se întîlnească după o despărțire de cîte-va lunĭ. Din ziua aceea nu maĭ avu pace. Elena va fi a luĭ cu orĭ-ce preț, vrea să învingă cît maĭ curînd resistența baronuluĭ de Doenniges. Vrea să'l întîlnească, să'ĭ vorbească. Iĭ maĭ lingușĭ gusturile și ast-fel se informează de tot ce'ĭ place, ce cărțĭ citește etc... Numaĭ de l'ar primi baronul de Doenniges! El crede că în cele din urmă va putea reuși. Din nenorocire tatăl Eleneĭ, are o voință puternică și o va încerca asupra luĭ Lasalle. Fata luĭ e logodită cu Iancu Racovitză și pe el îl va lua. In fine, ca să scape, va primi pe Lasalle, dar ca să-ĭ spuie toate astea. Din scrisorile luĭ, vedem pe celebrul agitator, cînd violent, cînd iubitor, mîngîietor, pasionat și maĭ ales pe la sfîrșit foarte orgolios.

Partea amoruluĭ este destul de mare în această luptă, dar maĭ ales este lovit în orgoliul său, lovitură care îl va împinge să zorească totul în ziua în care va vedea că nu maĭ poate opri pe Elena să se căsătorească cu Racovitză, căcĭ cu toată pasiunea, cu toată iubirea ce ea însășĭ i-o arătase maĭ bine de o lună, idila era să se isprăvească într'un mod tragic, și trebuie s'o spunem din greșala eĭ!

Ce se petrecuse în spiritul — și în inima—Eleneĭ? Nu putem ști. Simțind greaua răspundere ce va avea, se zice că se purtase ast-fel, cu scopul de a liniști pe baronul de Doenniges avînd aerul de a renunța la Ferdinand Lasalle, gata să se reîntoarcă la el maĭ tîrziŭ. Ceea ce știm sigur, este că scrise iubituluĭ eĭ să nu se maĭ gîndească la ea, în chipul următor:

„Simțind" din fundul inimeĭ cea maĭ adîncă părere de răŭ pentru urmările faptelor mele, m'am împăcat cu logodnicul meŭ I. Racovitză și am recăpătat iubirea și iertarea sa. Iți declar decĭ, de bună voe și de ajuns convinsă, că ar fi cu neputință unirea noastră, că mă dezleg vis-à-vis de d-ta sub toate raporturile și că sunt ferm hotărîtă a avea pentru logodnicul meŭ o iubire și o fidelitate vecinică."

Orĭ cine își poate închipui furia luĭ Lasalle. Restul este ușor de înțeles: provocarea, martorĭ trimeșĭ de amantul isgonit luĭ I. Racovitză, duelul și moartea luĭ Lasalle lovit de un glonț. Idila—tragica idilă—ținuse atît de scurt timp.

Corpul luĭ F. Lasalle fu transportat de la Geneva la Breslaŭ și înmormîntat în cimitirul israelit.

Pe mormîntul său fu săpat următorul epitaf:

„Aicĭ se odihnește ceea-ce fu muritor în Ferdinand Lasalle, cugetător și luptător.

Elena de Doenniges peste cîți-va anĭ se căsători cu Romînul I. Racovitză, dar rămase curînd văduvă și se consacră teatruluĭ.

(După Lappenzo)

Aluta.

Litere-Arte-Științe

In teatrul curțeĭ regale din Münich, s'a dat la 4 Octombrie seara pentru prima oară drama „Ulranda" de Carmen Sylva. Succesul a fost deplin. Inscenarea a fost perfectă iar rolurile aŭ fost ținute numaĭ de artiștĭ de primul rang. Publicul n'a cruțat aplauzele.

*

Baronul de Rotschild din Frankfurt, a cumpărat la o licitație din Amsterdam treĭ marĭ tablourĭ ale pictorilor neerlandezĭ Cuyp, Don și Terborch, pentru carĭ a plătit suma de un milion și 600.000 leĭ.

*

La 4 Octombrie a avut loc serbarea prin care s'a instalat rector al politechniceĭ din Viena d. Iohann Em. Brik, profesor pentru construcția de podurĭ. Cu aceasta ocazie noul rector a ținut o interesantă cuvîntare *„asupra valoareĭ și însemnătățeĭ teorieĭ pentru construcții"*.

Un bucureștean pe zi

Al. Marghiloman

D. A. Marghiloman, milionar doctor în drept, fost ministru și primul sportsmann al Romînieĭ.

Un lucru curios: de cîte orĭ ajungea la succese marĭ în politică, era bătut la curse, și de cîte orĭ cade în politică aleargă singur la curse.

A fost ministru de lucrărĭ publice și de justiție, vorbește cu înlesnire și e foarte corect în atitudinea sa. Junimist, este ministrul perpetuu al d-luĭ Carp. E pasionat de politică și cheltuește multĭ banĭ ca să se alegă. Județul său e Buzăul, dar cînd nu reușește acĭ, dă fuga în Ialomița saŭ Brăila și cînd e bătut pe toată linia, îl alege d. M. Ghermani la R.-Sărat.

Pic.

CRONICA

— Risipa la noĭ —

N'am exploatat încă minele de aur, nicĭ pescuitul.... mărgăritarele nu înflorește în țara noastră—și cu toate astea ie uĭmitor cum pentru guvernanțiĭ noștriĭ nu există noțiunea banuluĭ.

Pleacă regele la Iașĭ să stea treĭ zile.

Consiliul comunal local votează 30.000 leĭ, după ce tot materialul înfrumusețărilor e împrumutat de primăria Capitaleĭ.

Culmea însă o găsim în următorul fapt: Regele va fi găzduit în localul comănduireĭ, unde deja se află un apartament destul de frumos mobilat.

Eĭ bine, se maĭ plătesc 8000 de leĭ pentru un împrumut de mobilier pentru treĭ zile!

Opt miĭ de leĭ pentru împrumutul unor articole de lux—și țăraniĭ gem sub dezastrul inundațiilor!

Ciudată țară!

Sol.

Din Giurgiu

(Corespond. particulară a *„Adevěruluĭ"*)

O denunțare. — Funcționarĭ cinstițĭ.

Zilele acestea, denunțîndu-se că în administrarea fondurilor bisericeĭ Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ din orașul nostru s'ar petrece neregularitățĭ marĭ, consiliul comunal local a delegat doĭ consilierĭ și un funcționar al primărieĭ carĭ să cerceteze registrele epitropieĭ aceleĭ bisericĭ și să verifice socotelile.

Nu știm care va fi rezultatul cercetărilor comisiuneĭ; afacerea însă pare să fie maĭ gravă de cît s'a văzut la început, de oare-ce unul dintre membriĭ delegațieĭ, din motive carĭ lasă să se înțeleagă mult, și-a dat demisia din comisiune.

In locul membruluĭ demisionat s'a numit un alt consilier comunal; totuși, pînă acum, comisiunea nu și-a îndeplinit însărcinarea, iar primarul de Giurgiu, care știe cum stă afacerea, tace. Și tăcerea primaruluĭ este cît se poate de semnificativă; de aceea, dacă d. primar voește să înlăture orĭ-ce bănuială, credem că cel maĭ nimerit lucru ar fi să ordone comisiuneĭ să-șĭ depue cît maĭ neîntîrziat raportul.

Funcționarĭ cinstițĭ

Par'că este un făcut ca bietele noastre comune să nu se maĭ scape de oamenĭ însemnațĭ de justiție și detestațĭ de lumea cinstită și onestă. Așa, în comuna Cămineasca s'a numit de curînd notar un anume Alex. Dumitrescu, destituit acum cît-va timp, din funcția de primar al aceleașĭ comune, pentru diferite abuzurĭ constatate în sarcina sa.

Același lucru se întîmplă și cu comuna Frăteștĭ, la care s'a numit notar un anume Dim. Săndulescu care, pe cînd era perceptor al circomscripțieĭ Băneasa-Pietrele, fusese condamnat la treĭ lunĭ închisoare pentru faptul de delapidare de banĭ publicĭ.

.... Și se maĭ vrea ca lucrurile să nu meargă de-a'ndoasele!

Coresp.

Știrĭ teatrale

De pe la 1885 se fac încercărĭ pentru înființarea uneĭ trupe romîne de opere. S'aŭ făcut de maĭ multe orĭ stagiunĭ întregĭ de operă și operetă, dar n'a fost continuitate în aceste încercărĭ.

De vre-o patru anĭ, lucrul merge maĭ bine și la subvenția obicĭnuită a societățeĭ dramatice s'aŭ maĭ adăogat 35.000 leĭ pentru trupa lirică.

Dar un lucru curios. Toțĭ cred că e destul să se cînte în romînește pentru ca să existe opera romînă. Să procedează cu alte cuvinte cu opera, așa cum se procedează cu drama. Se consideră numaĭ un singur element: artiștiĭ. Cît despre opere, nimenĭ nu se gîndește că ar trebui să fie și ele originale.

Ba ceva maĭ mult, chiar dacă scrie cineva o operă originală, ea se ține la dosar. E o judecată absolut neînțeleasă în acestă privință. Se crede că de la început trebue să avem un Wagner. Așa șeful orchestreĭ Teatruluĭ Național a prezentat două opere, d. Cohen a prezentat o operetă, eĭ bine, staŭ toate la dosar.

Care e motivul? Ceĭ de la direcție nu sînt pătrunșĭ de ideea că trebue să avem și opere originale. Și de acĭ eĭ nu sînt în stare să facă încercărĭ. Iaŭ numaĭ opere cu reputația făcută în altă parte și de și cad regulat două treĭ din acestea pe stagiune, li se pare că fac lucru mare.

*

In sfîrșit însă e vorba să se dea și o operă originală: „Petru Rareș" operă în 3 acte de d. Caudella, cunoscutul profesor de la Iașĭ. Această operă este scrisă cu motive romîneștĭ.

Să sperăm că va avea succes această operă și că după ea se vor da și cele-l'alte opere originale.

Vlad.

DIN STREINATATE

Franța

In locul luĭ Lépine, a fost numit prefect de poliție D. Charles Blanc care pînă acum a fost director al polițieĭ de stat. Noul șef al polițieĭ franceze, este fiul decedatuluĭ senator Xavier Blanc și s'a născut la 1857 în orașul Gap. Și-a început cariera ca advocat înscris în baroul parizian. In 1889 prefectul Seneĭ, Paubelle numi pe Blanc șef al cabinetuluĭ său. In această calitate, Blanc a știut să'șĭ cîștige simpatiile tuturor acelora cu carĭ a venit în contact. Ca director al secțiuneĭ polițieĭ de stat din ministerul de interne, funcțiune pe care o ocupa la 1894, Blanc a condus și serviciul de siguranță în tot timpul cît a stat perechea imperială rusească în Franța. Pentru aceasta a primit și crucea de ofițer a legiuneĭ de onoare. d. Blanc va fi decĭ agreat și de Rusia.

Italia

Cunoscutul ziar „Corriere della Sera," anunță că e probabilă intrarea luĭ Zanardelli în cabinetul Rudini. Rămîne însă o mare cestiune de rezolvat: oare Zanardelli e de acord cu Rudini în cea ce privește combaterea socialiștilor? Căcĭ un lucru se știe; în combaterea clericalilor ambiĭ bărbațĭ sînt de acord. De asemenea rămîne deschisă cestiunea: este de acord di Rudini cu Zanardelli în ceea ce privește desființarea relațiunilor condamnabile dintre magistratură și puterea executivă? Numaĭ dacă ambiĭ bărbațĭ de stat ar fi hotărîțĭ să lucreze în deplin acord, intrarea luĭ Zanardelli ar fi de folos pentru Italia. Căcĭ această țară are nevoie de un guvern puternic, care, nu numaĭ să combată pe clericalĭ, ci să aibă și un program pozitiv.

Serbia

Se vorbește despre demisiunea sigură a cabinetuluĭ Simicĭ și înlocuirea luĭ printr'un cabinet liberal saŭ neutral. In genere se așteaptă cu mare încordare reîntoarcerea regeluĭ Alexandru, care sosește azĭ la Belgrad întovărășit de tatăl său. Se crede că imediat Simicĭ va depune demisiunea întreguluĭ minister. Uniĭ susțin că ministerul cade din pricina releĭ politice externe a primuluĭ ministru Simicĭ, alțiĭ susțin că reîntoarcerea ex-regeluĭ Milan este cauza aceste căderĭ. Cît privește politica externă, se va renunța la ideia alianțeĭ balcanice, și se va provoca o apropiere definitivă de Austro-Ungaria. In politica internă se va pune cu totul capăt radicalismuluĭ care a prosperat foarte mult sub Simicĭ.

Turcia

Ziarul „Nord" anunță că puterile europene aŭ adresat următorul comunicat Porțeĭ: „Avînd în vedere pasivitatea Porțeĭ față cu cererile puterilor, ca să se ia măsurĭ pentru protejarea Armenilor contra noulor masacre, se atrage din noŭ atențiunea guvernuluĭ turcesc, ca fie ce act de fanatică barbarie, pe care l'ar comite populațiunea musulmană, ar lovi în înalta Poartă, care ar avea o gravă răspundere înaintea Europeĭ." Acest comunicat va avea acelaș efect pe care l'aŭ avut nenumăratele comunicate adresate pînă acum de marile puterĭ Turcieĭ. Măcelurile vor continua iar musulmaniĭ vor dovedi cu martorĭ că „mizerabiliĭ" de Armenĭ ard propriile lor sate, numaĭ și numaĭ pentru a compromite islamismul.

FEL DE FEL

Telescopul expozițieĭ din 1900.—Intre multele minunățiĭ ce s'aŭ propus pentru marea expoziție care va avea loc la 1900 la Paris, una singură are pînă acum șansa de a fi executată. E vorba de uriașul telescop care să ne prezinte lumea așa cum am vedea-o cu ochiul liber, dacă ea s'ar afla la o distanță de numaĭ 60 kilometriĭ departe de noĭ. Un mecanism ingenios ar face cu putință—se 'nțelege prin proecție—ca tabloul ce s'ar putea vedea prin telescop, să fie vizibil pentru maĭ multe persoane odată.

*

Sfîrșitul plăceĭ.—Consiliul pedagogic al orașuluĭ Berlin a condamnat cu desăvîrșire plăcile de scris. Astăzĭ nu se maĭ găsește în nicĭ o școală din Berlin placa. Eleviĭ se servesc de condeĭ și hîrtie și practica a dovedit că petele nu prea se fac, cînd din capul loculuĭ copiiĭ sînt obicĭnuițĭ să se servească de cerneală. Vechile plăcĭ aŭ fost desființate fiind-că s'a constatat că este foarte dăunătoare societățeĭ.

*

Daltonism.— Profesorul berlinez Arthur Koenig a constatat vre-o 25 de cazurĭ de daltonism albastru. In medicină se cunoșteaŭ pînă acum numaĭ cazurĭ de daltonism roșiŭ și verde. Descoperirea aceasta nouă a profesoruluĭ Koenig are o mare însemnătate practică maĭ ales pentru serviciul la căile ferate. Intr'adevăr, daltonismul a luat un mare avînt, după ce diferițiĭ funcționarĭ, nu recunoscuseră culorile de pe stîlpiĭ de semnale. In viitor direcțiunile căilor ferate vor trebui să constate la angajarea funcționarilor, dacă printre aceștia nu se află vre-unul care să nu distingă albastrul.

Știrĭ artistice

Membriĭ societățeĭ pentru dezvoltarea artelor în Romînia aŭ ținut Sîmbătă seara o ședință în care s'aŭ ales sub comisiile prevăzute în statutul societățeĭ și anume: sub comisiile a) pentru expozițiĭ, b) publicațiĭ, c) conferințe, d) monumente istorice, e) serbărĭ.

Sub-comisiile se vor întruni zilele acestea pentru a începe lucrările.

Luna viitoare se vor ține maĭ multe conferințe, iar la începutul luneĭ Decembrie se va deschide o expoziție la care pe lîngă pictoriĭ romînĭ vor fi invitațĭ să ia parte și pictoriĭ străinĭ.

Delegatul societățeĭ va comunica ziarelor hotărîrile ce se vor lua.

*

Această știre e foarte îmbucurătoare. Intr'adevăr se știe că „Societatea pentru dezvoltarea artelor în Romînia", numără printre membriĭ săĭ pe ceĭ maĭ talentațĭ artiștĭ și cunoscătorĭ de artă aĭ noștriĭ. Or aceștia, după multă vreme de trecere, ne daŭ un semn de viață, ne anunță că încep să se miște, să înainteze spre scopul, întru care s'aŭ adunat: cultivarea arteĭ libere, în contra tendințelor restrictive ale arteĭ noastre oficiale și oficioase.

Așteptăm cu nerăbdare să vedem societatea la lucru. Cît privește expoziția anunțată, orĭ cine are dragoste de artă, o va aștepta cu nerăbdare. Expoziția oficială din anul trecut fiind încă în amintirea tuturor — expoziția aceasta nouă, liberă și neoficială, e înainte sigură de succesul moral. Să sperăm că și cel material nu va lipsi...

Revista cărților

Istoria și Genealogia casei Callimachi de A. D. Xenopol profesor la Universitatea de Iașĭ și membru al academieĭ romîne. Un volum în 8 de 305 paginĭ. Bucureștĭ, Tip. Curțeĭ regale.

Savantul istoric romîn căruia îĭ datorim atîtea însemnate lucrărĭ, a maĭ dat la iveală o nouă operă. E monografia familieĭ Callimachi, care a dat Moldoveĭ atîtea oamenĭ însemnațĭ și domnitorĭ între carĭ un mitropolit și patru domnĭ.

Monografia d-luĭ Xenopol, ne dă o pagină a istorieĭ Moldoveĭ din veacul trecut și de la începutul secoluluĭ nostru și este întovărășită de o colecțiune de documente foarte interesante din punctul de vedere al cunoaștereĭ moravurilor și în special ale obiceurilor judiciare.

Volumul este întovărășit de ilustrațiunĭ și de arborul genealogic al familieĭ Callimachi.

Din Turnu-Măgurele

(Corespondență spec. a „Adevĕruluĭ")

Deschiderea școaleĭ de adulțĭ
Curtea cu jurĭ.

Duminică s'a deschis școala de adulțĭ din orașul nostru. Cu această ocazie s'a rostit un discurs și s'a ținut o conferință despre istoricul și importanța comptabilitățeĭ. A luat parte foarte multă lume la această solemnitate, care a decurs în cea maĭ desăvîrșită liniște.

Cursurile școaleĭ de adulțĭ vor avea loc într'una din sălile gimnaziuluĭ local și vor fi predate de catre profesoriĭ respectivĭ. Pînă acum s'aŭ înscris ca să urmeze această școală 28 de persoane, dintre carĭ 14 cu cursul primar sfîrșit, iar restul cu cîte 2 și 3 clase primare.

Eleviĭ înscrișĭ vor fi împărțițĭ în două secțiunĭ.

Curtea cu jurĭ

In ziua de 1 Octombrie s'a deschis, în sala hoteluluĭ Zotu, sesiunea de toamnă a Curțeĭ cu jurațĭ din orașul nostru. Alegerea de președinte a fost făcută în persoana d-luĭ Fleișlein, care era asistat de d. membru de tribunal Andrievicĭ și de d. supleant Călinescu. Ministerul public era reprezentat prin d. procuror Negulescu.

In prima ședință de Mercurĭ, neființ nicĭ un proces la ordinea zileĭ, Curtea s'a ocupat cu apelul juraților și darea unor concediĭ, maĭ trăgîndu-se la sorțĭ și uniĭ jurațĭ complimentarĭ. In ședința de Joĭ s'a judecat procesul fostuluĭ

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No 14

Jacques Vingtras

roman de

Jules Vallès

Partea Intîia

COPILUL

VIII

O dramă

Ne face cocarde de panglică.

Ce frumos știe să lucreze fel de fel de lucrurĭ!

Intr'un buzunar are un carnet, singurul lucru de care nu ne lasă să ne atingem.

„Acolo e inima mea", a zis ea într'o zi.

Și am aflat că moare din pricina uneĭ iubirĭ pierdute.

In ziua cînd ne sosise d-na Brigolin acesta tată era lîngă ea.

Mama lipsea.

Am întors capul.

Auzisem un oftat și cînd m'am uitat am văzut pe d-na Brigolin cu ochiĭ în ochiĭ tati și ținîndu'l de mînĭ.

El părea stînjenit.

Ea zîmbea dulce.

Și-a zis:

— Prostule!

Am ghicit că se ferea de mine.

Amîndoĭ se uitaŭ la mine.

Păreaŭ a zice cu privirea.

„Nu în fața luĭ" saŭ: „de ce e aci?"

N'am uitat nicĭ odată cuvîntul „prostule!" zis într'un chip cu totul drăgălaș și gesturile eĭ așa de dulcĭ.

Pentru d-na Miolan aŭ închiriat o căsuță la țară unde petrecu un ceas două pe zi și duminica întreagă:

Ce ceasuri frumoase pentru copiiĭ Brigolin și pentru mine!

Duminica e o gălăgie!...

Ducem de mîncare cu noĭ.

D-na Brigolin pune un șorț alb, mama își ridică rochia și tata le ajută să curețe legume.

Nouă ne dă morcovĭ cruzĭ să rodem și ajutăm și noĭ la bucătărie.

Dar încurcăm și turburăm tot.

Nu ne zice nimenĭ nimic.

Și după masă închinăm cu vin și iar închinăm.

In tot d-auna bem întîiŭ în sănătatea d-neĭ Vingtras.

Ea răspunde roșie de plăcere...

Mie nu'mĭ maĭ zice nimic.

N'o lasă d-na Brigolin.

Zice:

— Mă rog trebuie să petrecem toțĭ.

Și îĭ pune mîna la gură ca să tacă cînd ar vrea să înceapă să mă ocărască.

Tata pare foarte fericit.

Se joacă ca un copil.

El împinge leagănul.

Cîte odată vine și d. Brigolin.

Dar încurcă tot.

Cînd plecăm el dă mamiĭ brațul și tata d-neĭ Brigolin.

Eŭ plec cu d-ra Miolan.

Biata fată!

Pe cînd noĭ ne jucăm ea tușește se roșește la obrajĭ.

Apoi capul îĭ cade pe pernă de pe canapeaua pe care stă întinsă.

Dar totuși zîmbește și se supără cînd voim să tăcem din pricina eĭ.

— Nu, nu petreceți va rog... Imĭ face plăcere să vă văd rîzînd și îmĭ face și bine..

Din vorbă se oprește dar cu gestul ne spune.

„Petreceți!"

Oprire

Ce o fi cu mama de nu mă maĭ bate nu mă maĭ ceartă nu nimic..

De bine nu e bine firește, dar eram învățat să fiŭ bătut, acum mă învăț cu traiul bun și cînd o începe iar o să mi se pară ciudat..

Ce se petrece oare?

Nu înțeleg.

Mi se pare însă că d-na Brigolin e amestecată într'... cît-va în mînia mameĭ, căcĭ e mîniată, dar nu pe mine.

O văd stînd serĭ întregĭ fără să zică nimic, cu ochiĭ țintă și cu buzele strînse.

Se ascunde după fereastră și ridică perdeaua ca și cum ar pîndi pe cine-va.

Ce nu maĭ sînteți prietene cu d-na Brigolin? o întrebă într'o zi o prietenă..

— Ba da.

— Parcă nu maĭ sînteți așa bine împreună...

— Ba da, ne ducem și duminica viitoare la țară împreună.

In r'adevăr am auzit de o partidă de petrecere cu o împăcare după cîte-va săptămînĭ de răceală.

Am auzit și cîte-va vorbe zise încet de mama.

„Să mă fac că nu știŭ nimic, să îĭ las singurĭ și să viŭ în vîrful degetelor...

Prietenia începe iar.

Iar se întîlnesc și vorbesc pentru duminică.

Eŭ o pat.

Mă pedepsește la școală. Trebue să viŭ să scriu.

Adio plimbare la țară.

Il văd cum pleacă cu coșurile cu demîncare.

Damele își puseseră rochiĭ noĭ. D-na Brigolin era încîntătoare; puțin cam decoltată cu o eșarfă cu dungĭ albastre și mirosea frumos... frumos...

Mama pusese un șal verde urît al draculuĭ pe lîngă rochia d-neĭ Brigolin.

In sfîrșit sfîrșesc vremea de arest.

Imĭ dă drumul.

Mă duc la d. Laurier economul ca să mănînc — așa fusese vorba cu mama.

— Veniși ștrengarule?

— Da, d-le.

— Va să zică mereŭ eștĭ la arest?

— Nu, d-le.

— Ce fel nu?

— Eŭ tac.

— Ți-e foame?

— Da, d-le.

— Vreĭ să mănîncĭ?

— Nu, d-le.

Credeam că e maĭ politicos să zic nu.

Așa mă învățase mama, că nu primesc îndată cînd îmĭ dă cine-va ceva.

Economuluĭ is' a părut că sînt prost răŭ, că mi-e foame și să nu vreaŭ să mănînc.

Dar eŭ știŭ că trebue să mă supuĭ mamiĭ.

Mînile îmĭ sînt murdare dar nu cutez să le șterg de șervet căcĭ mi-a zis odată că face efect urît să te tot ștergĭ pe mîinĭ, să lașĭ șervetul murdar pe masă.

Mă șterg pe pantalonĭ la spate

El mă vede.

Mă întrebă:

— Ce te mănîncĭ?

— Nu, d-le.

— Atuncĭ la ce te scarpinĭ.

— Nu știŭ.

Nicĭ el nu știe ce să creadă.

Masa se sfîrșise,

Era și timpul,

„7 ore și jumătate"

Sînt întins pe pat.

Prin geamul străbate o bucățică de lună.

Nicĭ un zgomot.

Capul îmĭ arde.

Va urma

perceptor I. Pencovicĭ, acuzat pentru falș în acte publice. După o dezbatere de cîte-va ore, jurațiĭ aŭ dat verdict negativ și Curtea a achitat pe inculpatul Pencovicĭ.

Intr'o altă corespondență — despre un proces de presă.

Cor.

Complot bulgar în Capitala

— Vezĭ pagina 4-a —

Ediția de dimineață

Controlul financiar

(Serviciul telegr. al „Agenției Romîne“)

Atena, 6 Octombrie. — D. Zainus a rugat cu insistență pe membriĭ comisiuneĭ controluluĭ financiar să înceapă ședințele lor preparatoare pînă la sosirea comisarilor carĭ sînt în întîrziere.

INFORMAȚIUNI

Reformele d-luĭ Haret

S'a anunțat prin toate ziarele, că d. Spiru Haret dorind să reformeze legile organice ale teatrelor, școalelor de bele-arte și conservatoarelor, a însărcinat pe d-niĭ Ionescu Gion, D. Olănescu și iar Dim. Olănescu să facă proiectele de lege.

Acești aleși aĭ ministruluĭ, și-aŭ alcătuit proiectele de lege și la proiectul pentru reorganizarea teatrelor, d. Dim. Olănescu-Ascanio a lucrat cu d. C. Stăncescu, sub-directorul teatruluĭ.

*

In sfîrșit, Ministrul a comunicat aceste proiecte maĭ multor persoane pe carĭ le-a și convocat ca să se pronunțe asupra lor.

Convocațiĭ s'aŭ adunat și autoriĭ proiectelor aŭ dat citire operelor reformatoare.

D. Gion a citit proiectul de lege pentru organizarea școalelor de Bele-arte.

Furtuna a izbucnit, și aceiași furtună și cu proiectul d-lor Olănescu-Stăncescu.

*

Maĭ mulțĭ membriĭ din comisie și în special d-niĭ C. Dimitrescu-Iașĭ și Delavrancea, cer înlăturarea proiectelor.

Se admite această propunere cu entuziasm. Aleșiĭ d-luĭ Ministru sînt scoșĭ din funcție și se decide alegerea unor sub comisiĭ, carĭ să redigeze proiectele de lege.

*

Un intermezzo comic:

D. Haret hotîrește după o convorbire cu d. C. Dimitrescu-Iașĭ, Delavrancea etc., să pue în comisia pentru teatru și pe d-nu I. L Caragiale.

D. C. Stăncescu se duce la Ministru:

— Vous comprenez... că eŭ nu pot plus ou moins să figurez în comisie dacă pune și pe d. Caragiale.

— Eŭ, respunde ministrul vreaŭ să am toate părerile.

D. Stăncescu pleacă amărît. Dar ce e maĭ nostim, niciĭ nu era vorba să fie d-sa numit.

*

Ministrul a înlăturat pe d. Stăncescu și de la școala de Bele-arte și de la teatru. Se face o reformă fără ca d-sa să 'șĭ spue cuvîntul.

Lovitura e tare, dar... ea nu prinde.

D. Stăncescu vrea să fie la teatru, nu să reorganizeze teatrul.

*

Sub-comisiile numite și pe carĭ le am publicat îșĭ vor depune lucrările cel mult pînă la 15 Octombrie. Atuncĭ va fi din noŭ convocată comisia plenară pentru a se pronunța asupra acelor proiecte de legĭ. Tot atuncĭ îșĭ va spune și d. Spiru Haret cuvîntul săŭ.

*

Prin proiectul întocmit de d-niĭ Olănescu-Stăncescu, se da direcțieĭ teatruluĭ din Bucureștĭ drepturĭ exorbitante. Ea devenea un fel de comisie de censură pentru toate teatrele. Absolut nicăerĭ nu se putea juca o piesă fără autorizarea direcțieĭ teatruluĭ din Bucureștĭ și această direcție avea să se pronunțe asupra pieseĭ, judecînd'o din punctul de vedere estetic, literar, moral și al intereselor de stat.

Curat secția III-a muscălească.

Dep.

D. C. Băicoianu, inspector domenial care a fost delegat din partea ministruluĭ de domeniĭ ca să'l reprezinte la congresul agricol din Bruxelles s'a reîntors în Capitală.

Comisiunea însărcinată cu examinarea căpitanilor aspiranțĭ la gradul de maior, s'a întrunit erĭ la cercul militar, spre a discuta asupra ordineĭ de examinare și asupra modificăreĭ regulamentuluĭ de examinare.

Comisiunea a hotărît ca examenele să se înceapă mîĭne, însă pe viitor s'a hotărît ca aceste examene să nu maĭ aibă loc în luna Octombrie cĭ în Aprilie.

Peste cîte-va zile va sosi în portul Constanța al treilea vapor de comerciŭ romîn, fabricat de casa Napier.

El poartă numele *Iașĭ* și sosește din Rotterdam încărcat cu cărbunĭ de pămînt.

In luna Septembrie din anul acesta, direcțiunea căilor ferate a încasat suma de leĭ 5,095,027, pe cînd tot în această lună din anul trecut a încasat suma de 5,250,641, ast-fel anul acesta este o scădere de 155,614. Această scădere care s'a observat de la începutul anuluĭ, a ajuns pînă astăzĭ la un deficit total de leĭ 1,034,031, comparativ cu anul trecut.

Duminică s'aŭ sfîrșit concursurile elevilor și împiegaților auxiliarĭ aĭ serviciuluĭ poștelor și telegrafelor.

Din 250 concurențĭ aŭ reușit numaĭ 100; eĭ vor fi numițĭ de îndată ce se vor ivi vacanțe. Pentru moment ne fiind de cît 20 locurĭ vor fi numițĭ aceĭ carĭ aŭ obținut mediĭ maĭ marĭ.

La tribunalul comercial din Capitală s'aŭ protestat 185 de polițe în scurtul interval de la 22 pînă la 28 Septembrie.

In ziua de 10 Octombrie se va începe plata pensiilor civile.

Mîine se judecă din noŭ la judecătoria de pace procesul pe care duetiștiĭ Sampieri l'aŭ intentat antreprenorilor teatruluĭ Hugo.

D. Donicĭ consilier la curtea de apel din Iașĭ, a fost numit profesor suplinitor la catedra de drept civil la facultatea de drept din acel oraș, în locul d-luĭ S. Șendrea, care a fost transferat la universitatea din Bucureștĭ.

Numărul sergenților de oraș va fi mărit într'un mod simțitor.

Prefectul de poliție a luat dizpozițiunea ca și străzile cele micĭ și îndepărtate să aibă cîte unul orĭ doĭ sergențĭ de noapte și de zi.

D. general Budișteanu, fost ministru de războiŭ, s'a întors erĭ în Capitală, venind din străinătate.

Inaugurarea monumentuluĭ din Ploeștĭ

In sfîrșit după lungĭ tratărĭ s'a hotărît numele și numărul oratorilor carĭ vor lua cuvîntul cu ocaziunea inaugurăreĭ monumentuluĭ vînătorilor.

Regele și-a exprimat dorința ca numărul oratorilor să fie cît se poate maĭ mic, iar cuvîntările să fie cît se poate maĭ scurte.

*

In conformitate cu această dorință a regeluĭ, s'a stabilit ca să nu ia cuvîntul de cît: D. Ion Grig. Sorescu, președintele comitetuluĭ de inițiativă, în numele acestuĭ comitet și un delegat ales de consiliul comunal,—în numele primărieĭ.

La discursurile acestor doĭ domnĭ, discursurĭ al căror text va fi dinainte stabilit, va răspunde regele.

*

Din partea primărieĭ se crede că va lua cuvîntul d. Romanescu, bătrînul luptător, căruia într'adevăr se și cuvine să vorbească în această solemnă ocazie.

Pe monument s'a maĭ fixat acum o placă cu numele membrilor comitetuluĭ de acțiune, și anume a domnilor: *Ion Gr. Sorescu, Z. Ovessa, N. Prușan, M. Dumitrescu* și *N. L. Gogoașă.*

Comitetul acesta de acțiune merită toate laudele, căcĭ ca să adune 70 miĭ de leĭ prin subscripție publică, aceasta e o muncă uriașă, care pe de-asupra maĭ cere și o perseverență neclintită și o răbdare de fier.

*

Pentru a acoperi cheltuelile necesitate de inaugurarea monumentuluĭ, primăria din Ploeștĭ a votat un credit de 8000 leĭ.

Suma este foarte modestă și ar fi poate insuficientă, dacă comitetul de inițiativă n'ar pune la dispoziție încă 2000 leĭ, pentru acest scop.

Cu ocazia inaugurăreĭ monumentuluĭ se va bate și o medalie comemorativă.

Inter.

Pe lîngă d-niĭ d-rĭ Asachi și Leonte, carĭ aŭ cerut catedra de clinică chirurgicală de la facultatea de medicină din Bucureștĭ, se zice că o va cere și d. dr. Kiriac.

D-niĭ generalĭ Iarca și Pilat comandanțiĭ corpurilor 4 și 3 de armată carĭ se aflaŭ în Capitală, aŭ plecat erĭ la posturile lor.

Următoriĭ ofițerĭ și-aŭ dat demisia din armată: maiorul Dupont Eugeniŭ, din regimentul Bacăŭ, No. 27, trecîndu-se pe aceiașĭ zi ca ofițer în retragere în milițiĭ; Căpitanul Crăciun Marin, din regimentul 1 roșiorĭ, care s'a trecut tot-d'odată în cadrele ofițerilor de milițiĭ aĭ corpuluĭ 2 de armată; Căpitanul Obreja Constantin, din regimentul 5 călărașĭ, pentru infirmitățĭ temporale provenite în timpul, dar nu din cauza serviciuluĭ; Căpitanul Th. Udrea, din regimentul Cantemir No. 12; Căpitanul Ion Dobrescu, din regimentul 3 Dîmbovița.

La universitatea din Capitală s'aŭ început de erĭ examenele la toate facultățile.

Examenele vor dura pînă la 14 Octombrie inclusiv.

La facultatea de litere, studențiĭ aŭ depus erĭ examenul de pedagogie și psichologie, iar Joĭ vor depune examenul de logică.

La Curtea cu jurațĭ din Capitală se va judeca astăzĭ numaĭ procesul asasinilor luĭ Cioflan, de oare-ce dezbaterile în acest proces vor dura toată ziua.

Brigada întîia de roșiorĭ s'a stabilit cu garnizoana în Tecucĭ, iar a doua în Bîrlad.

D. general Pastia, inspectorul general al artilerieĭ, a început inspecțiile. D-sa a inspectat pînă astăzĭ, fabrica de pulbere de la Dudeștĭ, depozitul de munițiunĭ și pirotechnia.

Ministrul lucrărilor publice a hotărît înlocuirea tuturor inginerilor și arhitecților străinĭ carĭ ocupă funcțiunĭ dependinte de acest departament. Eĭ vor fi înlocuițĭ cu tinerĭ inginerĭ romînĭ.

Căpitanul Lucasievicĭ, a fost rechemat în activitate și repartizat la regimentul Bacăŭ No. 27.

Mica publicitate

Pe zi ce trece se dovedește utilitatea acestuĭ gen de publicitate introdus de **Adevĕrul.**

Cine caută slujbă, cine umblă după un post, cine are de vîndut, de închiriat saŭ de împrumutat, *poate foarte lesne să facă cunoscută cererea saŭ oferta sa prin* **Mica publicitate** *din „Adevĕrul“, unde* **un anunciŭ de 100 litere** *publicat* **odată** *costă numaĭ* **50 banĭ.**

Mica publicitate *figurează în «Adevĕrul» numaĭ de 2 orĭ pe săptămînă «Joia» și «Duminica».*

Cererile pentru inserțiunĭ sul această rubrică se primesc numaĭ pînă **Marțĭ** *și* **Vinerĭ** *orele 6 seara.*

După cum am anunțat deja, samsariĭ de falimente aŭ făcut opoziție la Camera de punere sub acuzare, cerînd ca să fie pușĭ în libertate.

Cererea lor se va judeca Sîmbătă, 10 Octombrie.

Duminică s'a serbat la Piteștĭ punerea pietreĭ fundamentale a liceuluĭ d'acolo.

Aŭ asistat miniștriĭ D. Sturdza, Sp. Haret și I. Brătianu.

Serviciul religios a fost oficiat de către episcopul Timuș.

S'aŭ ținut maĭ multe discursurĭ.

Erĭ s'a oficiat la catedrala Catolică din Capitală un serviciŭ divin pentru episcopul monseignor Hornstein cu ocazia aniversăreĭ suireĭ sale pe scaunul episcopal.

Pentru locul de deputat al colegiuluĭ al treilea din Bacăŭ, rămas vacant prin numirea d-luĭ Sa hilarie ca prefect, îșĭ vor pune candidatura d. Morun, fost secretar general la ministerul de interne și V. Lecca, de curînd demisionat din postul de inspector domenial.

Ambiĭ fac parte din partidul liberal.

Urmărirea samsarilor de falimente

Am arătat zilele trecute că samsariĭ de falimente nu vor maĭ fi pușĭ în libertate din cauza unor complicațiunĭ ivite în instrucția afacereĭ și anume în urma unor telegrame ale parchetelor din Iașĭ și Focșanĭ.

*

Relativ la telegrama parchetuluĭ din Iașĭ aflăm următoarele: La parchetul din Iașĭ se găsesc o mulțime de reclamațiunĭ, în contra luĭ Șapira. Intre acestea se află și una a pălărieruluĭ ieșan Hochman, care a reclamat că l'a escrocat cu suma de o mie de leĭ.

*

Această escrocherie Șapira a comis-o în următoarele condițiunĭ: Acum cîtă-va vreme pălărierul Hochman încetează plățile. Șapira se prezintă imediat la el și îĭ spune că dacă îĭ va da 2000 de leĭ, el va putea să'l scape atît de declarare cît și de închisoare. Hochman, nedispunînd de o sumă atît de mare, refuză propunerea luĭ Șapira, care reclamă parchetuluĭ și bagă în pușcărie pe pălărier.

Rudele luĭ Hochman, văzînd că Șapira într'adevăr are putere, îĭ oferă suma de o mie de leĭ ca să facă o altă petiție către parchet, și să scape ast-fel pe Hochman.

Șapira ia ceĭ 1000 de leĭ oferițĭ și după ce face o petiție, pe care iscălește fără voia lor vre-o douăzecĭ de creditorĭ de-aĭ luĭ Hochman o înaintează parchetuluĭ, cerîndu'ĭ punerea în libertate a pălărieruluĭ.

*

Acum Hochman a reclamat în contra luĭ Șapira care l-a intentat acțiune fără ca să fie autorizat de mandanțiĭ săĭ, ci numaĭ pentru a'l sili să'ĭ dea o mie de leĭ. Parchetul de Iașĭ, calificînd această faptă de escrocherie, a cerut celuĭ de Ilfov să ție arestat pe Șapira pînă ce se va sfîrși și instrucția acesteĭ afacerĭ.

Lex.

Erĭ aŭ sosit în Capitală d-niĭ Luca Ionescu și I. Carabatescu, prefecțiĭ de Constanța și Gorj.

Ambiĭ aŭ fost primițĭ în audiență de către d. Ferichide, cu care s'aŭ întreținut vre-o 2 ore în interese de serviciŭ.

Guvernul a însărcinat de mult pe d-niĭ maior Vasilescu și căpitan Meleca împreună cu o comisiune numită de guvernul ungar, să ridice un plan în relief al frontarieĭ romîno-ungară.

Ambele comisiunĭ terminîndu-șĭ lucrările, cea romînă a depus la ministerul de războĭ lucrarea eĭ.

In Capitală a început din noŭ să bîntue febra tifoidă.

Dr. Georgescu a convocat la d-sa pe toțĭ medicĭĭ comunalĭ din Capitală pentru a le da ordinele respective.

Se știe că primăria Capitaleĭ a comandat maĭ multe mașinĭ destinate de a da o presiune maĭ mare apeĭ.

Mașinele aŭ început să funcționeze de erĭ.

D. C. Cuțescu, atașat la ministerul afacerilor străine și-a reluat funcția.

D-sa a girat pînă zilele trecute afacerile consulatuluĭ nostru din Rusciuc, de oare-ce d. Tomescu consulul de acolo se afla în concediŭ.

Casieria primărieĭ Capitaleĭ a achitat pînă în prezent maĭ mult de 400 bilete cîștigătoare ale loterieĭ funcționarilor.

Biletul cu No. 447.325 care a cîștigat 20,000 leĭ n'a fost încă prezintat.

Din partea d-luĭ Hertz, editorul romanelor populare,—căruia într'unul din numerile trecute i s'a imputat că șicanează pe abonațiĭ săĭ carĭ îșĭ reclamă cadourile promise,—primim astăzĭ un răspuns prin care dezminte cele ce aŭ fost puse în sarcina sa, de cîțĭ-va cititorĭ.

Luăm act de declarația d-luĭ Hertz și sperăm că pe viitor nu va maĭ da prilej la reclamațiunĭ din partea abonaților săĭ.

In chestia dr. Lueger

Iată ce publică „Independența“ în numărul eĭ de aseară:

„Considerațiunĭ de înaltă conveniență și situația politică excepțională a d-ruluĭ Lueger aŭ hotărît pe consiliul comunal al Iașuluĭ să renunțe la proectul de a invita pe primarul Vieneĭ să asiste la inaugurarea oficială a abatoriuluĭ aceluĭ oraș. Aceasta, bine înțeles, fără nicĭ un prejudițiu pentru relațiunile economice ce trebue să se stabilească între Iașĭ și Viena“.

Care va să zică și în această chestie se confirmă informațiĭl noastre. Guvernul, adică regele, aŭ oprit consiliul comunal eșan să invite pe d. dr. Lueger.

In urma viziteĭ de la Pesta și a decorăreĭ luĭ Ieszenszky nicĭ nu se putea alt-fel.

Cînd decorezĭ pe Ieszenszky trebue să fie un pericol a primi pe dr. Lueger.

Invităm din noŭ Compania de gaz să-șĭ facă datoria, spre a nu fi silițĭ a reveni cu o serie de amănunte.

Am semnalat de maĭ multe orĭ lipsa de lumină în atelierele tipografieĭ noastre. Compania a trimis — după ce a fost somată prin ziar, căcĭ alt fel nu te ascultă — un lucrător, care a pompat a suflat, dar în zadar. Azĭ, dacă nu stăm în întunerec, ne prăpădim însă ochiĭ la lumina de opaiț ce ne oferă Compania de gaz, în schimbul prețuluĭ destul de urcat cu care este plătită.

Se vede că numita Companie ține numaĭ decît să ne dovedească că știe să ofere un serviciŭ prost dar scump.

Luăm act.

Aseară a avut loc la ministerul de interne prima adunare a comisiuneĭ instituită pentru a studia reforma legeĭ județene.

Această comisiune se compune din maĭ mulțĭ prefecțĭ, secretarul general al ministeruluĭ de interne și un șef de biroŭ de la acelaș minister.

Comisiunea a lucrat aseară sub președinția d-luĭ Ferichide, ministru de interne.

Erĭ a sosit în Capitală o delegațiune de maĭ mulțĭ cetățenĭ din Tulcea pentru a se plînge ministruluĭ de interne contra prefectuluĭ Nenițescu.

Delegațiunea se compune din d-niĭ G. Panof, I. Pacef, S. Doncef, H. Petrov, Z. Cialicof, G. Grecof, V. Teodorof, I. Zelinof, S. Nedelcu, I. Pavlof, J. Costof, C. Ficiof, D. Vilcof și Geambazof.

Astăzĭ delegațiunea se va prezenta d-luĭ Ferichide, căruia se va plînge de purtarea maĭ mult de cît despotică a prefectuluĭ de Tulcea față de locuitorĭ.

Se crede că, dacă ministrul de interne nu 'ĭ va da satisfacția cuvenită, delegația se va prezenta regeluĭ spre a'ĭ cere dreptate.

Ministrul de externe a acordat d-luĭ Tr. Djuvara o nouă prelungire a concediuluĭ săŭ. Aceasta pentru că n'a putut încă stabili definitiv mișcarea diplomațieĭ, așa că d. Tr. Djuvara ar trebui să se reîntoarcă la postul săŭ din Constantinopol, unde nu se poate însă duce de frica fiuluĭ mareluĭ Vizir.

D. Sturdza speră să poată cît de curînd rezolva chestia mișcăreĭ diplomatice, cînd se va stabili definitiv ce va deveni d. Djuvara.

Următoriĭ ofițerĭ aŭ fost autorizațĭ să poarte medalia de aur pentru serviciul de 25 de anĭ: Locot. Colonel Constantinescu Dancer din reg. Prahova No. 71 majorul Gh. Cerchez din reg. Cantemir No. 2; căpitaniĭ; R. Popescu și Gh. Chiriță din reg. Tecucĭ No. 24; Gh. Știrbeĭ din reg. Războenĭ No. 15; L. Brăneanu din reg. Olt No. 3; N. Lafon din reg. Vîlcea No. 2; G. Greceanu Niculescu din reg. Radu Negru No. 28; Gh. Taut din reg. Roman No. 14 și A. Tănăsescu din reg. 26.

D. Gr. Giani, prefectul județuluĭ Ilfov, a primit următoarea scrisoare din partea d-neĭ Mite Kremnitz, veduva decedatuluĭ doctor cu acelașĭ nume:

Domnule prefect,

Numaĭ astăzĭ, după o lungă absență din țară, mă văd în stare de a vă adresa, încă cu inima zdrobită, aceste cîte-va rîndurĭ.

Măgulitoarea d voastră adresă nu a maĭ găsit pe soțul meŭ printre ceĭ în viață și de aceea vă rog să bine voițĭ a primi slabele mele cuvinte de mulțumire ce vă aduc în locul soțuluĭ meŭ. — Cruda soartă n'a îngăduit soțuluĭ meŭ să se bucure de expresiunea călduroaselor sentimente de recunoștință ce i adresațĭ, precum nicĭ nu i-a fost dat să vază îndeplinită dorința tutulor Romînilor prin complecta însănătoșire a Principeluĭ Moștenitor.

Prețiosul bronz ce însoțește adresa va fi pentru mine și copiiĭ meĭ o vie și vecinică amintire a simpatieĭ, adusă soțuluĭ meŭ pentru devotamentul săŭ către țară și tron.

Vă rog, domnule Prefect, să binevoițĭ a fi interpretul sentimentelor mele de recunoștință către d-niĭ Membriĭ aĭ Consiliuluĭ județean și a primi asigurarea prea deosebiteĭ mele considerațiunĭ.

București, 4 Octombrie 1897.

Mite Kremnitz.

născută de Bardeleben.

Germania față de Ungaria

Celebrul profesor german de la Universitatea din Lipsca, d. dr. *Gustov Weigand*, **publică un remarcabil articol în** *Leipziger Neueste Nachrichten*, **în care se întreabă: Ce valoare are amiciția maghiară pentru Germania și în care arată apoĭ, că așa numitul Stat maghiar este o ficțiune, pentru că, grație politiceĭ de maghiarizare, el este azĭ cu desăvîrșire subminat de ura profundă a celor-l'alte cincĭ naționalitățĭ ale Ungarieĭ.**

Autorul insistă apoĭ asupra faptuluĭ pe care l'a constatat el însușĭ în călătoriile sale în Ungaria, că în cazul unuĭ războiŭ al tripleĭ-alianțe cu Rusia, Slaviĭ și Romîniĭ din Ungaria ar fi hotărîțĭ a ridica armele în contra Ungurilor, trecînd chiar în tabăra inimiculuĭ.

In fine autorul conchide zicînd categoric:

„Afirm, că amiciția Maghiarilor pentru imperiul german, nu are nicĭ o valoare. Presa germană are datoria, zice autorul, să desvăluiască aceste stărĭ lăuntrice ale Ungarieĭ și să pretinză, ca Maghiariĭ să înceteze a face experimente de maghiarizare pe spinarea Romînilor și a celor l'alte naționalitățĭ din țara Ungurească.

Premiile «Adevĕruluĭ»

Suntem întrebațĭ de cititoriĭ «Adevĕruluĭ» dacă am încetat cu desăvîrșire a maĭ acorda premiĭ abonaților și cumpărătorilor cu numărul, din ziarul nostru.

Răspundem: Nu am încetat să ne dăm tributul de recunoștință acelora carĭ încontinuu simpatizează cu noĭ și ne încurajează. Am fost însă nevoițĭ să întrerupem cu premiile din cauză că ele de și fuseseră aduse în cantitate considerabilă, s'aŭ epuizat într'un timp foarte scurt în urma creștereĭ neîncetate și surprinzătoare a număruluĭ de cititorĭ aĭ «Adevĕruluĭ».

Premiile nouĭ ce am comandat de mult la Paris, vor sosi peste două zile, în cît vom avea din noŭ plăcerea de a oferi cititorilor noștriĭ premiĭ de valoare și de bun gust.

„Tribuna“ în primejdie

Sandor Ieszenszky și ceĭ l'alțĭ călăĭ aĭ neamuluĭ romînesc, sînt aproape să'șĭ vază visul realizat. Ultimul glas, care maĭ răsuna în Transilvania pentru cauza romînească, „Tribuna“ — organul care neclintit a stat în primele rîndurĭ, pe cînd lupta era în toiul eĭ și primejdia maĭ mare, e amenințat să amuțească pentru totdeauna.

*

In cele 26 de procese cîte le-a avut „Tribuna“— acum i s'a intentat și al 27-a — judecătoriĭ maghiarĭ aŭ căutat să ruineze materialicește ziarul. Amenzile nu maĭ conteneaŭ și nicĭ odată nu eraŭ maĭ micĭ de cît 300 de florinĭ. Așa fiind, era fatal ca mijloacele materiale să sece, să se apropie tot maĭ mult de sfîrșit.

*

Acum chiar „Tribuna“ se află într'o așa situație, în cît dacă nu i se va da grabnic ajutor, ea va trebui să înceteze cu apariția. Atuncĭ Ungurii vor putea să încingă dansul nebunesc al maghiarizăreĭ — glasul Romînuluĭ nu va maĭ putea să protesteze. E decĭ de neapărată nevoie ca să se facă ceva. Tot Romînul să se mișce și să împiedice ca „Tribuna“, glasul puternic al națiuneĭ romîneștĭ mult încercate, să facă pe placul Maghiarilor și să înceteze cu apariția.

*

Romîniĭ de peste munțĭ fac sacrificiĭ enorme. A fi redactor la *Tribuna* însemnează a fi un adevărat martir. Pățit așa în cît abea te poțĭ susține (100 leĭ e leafa cea maĭ mare) ești zilnic amenințat că veĭ înfunda temnița maghiară. Și cînd vedem oamenĭ carĭ fac asemenea serviciĭ, se maĭ poate oare ca să nu sărim în ajutorul *Tribuneĭ?*

*

Putem anunța că un prim ajutor, care să folosească la acoperirea cheltuelilor momentane, s'a dat. Rămîne ca să se facă acum și restul, și spre exasperarea șoviniștilor Maghiarĭ, să se asigure apariția „Tribuneĭ“.

Dal.

Știrĭ telegrafice

(Serviciul *Agenției Romîne*)

Lisabona, 6 Octombrie.—Contele de Macedo, ministru plenipotențiar la Madrid, a fost numit ministru al afacerilor străine.

Canea, 6 Octombrie.—Amiraliĭ aŭ autorizat întoarcerea la Canea a Turcilor expulzațĭ pentru motive politice.

Două zecĭ de musulmanĭ aŭ fost exilațĭ la Salonic pentru că aŭ ațîțat la turburărĭ și aŭ atacat pe maĭ mulțĭ creștinĭ.

Roma, 6 Octombrie. — „Don Chisciotte“ anunță că guvernul italian a fost avizat

că baronul Saurma, ambasador german la Constantinopol, va fi transferat pe lîngă Quirinal.

Alexandria, 6 Octombrie. — Kedivul s'a dus pe bordul vaporuluĭ „Astrée“ pentru a face vizită amiraluluĭ comandant al floteĭ engleze.

Wiesbaden, 6 Octombrie. — „Reinischer Courrier“, anunţă că împăratul a numit pe împărăteasa Frederic şef al regimentuluĭ 80 de infanterie.

Sofia, 6 Octombrie. — Azĭ s'a deschis institutul antirabic, sub direcţiunea doctoruluĭ Ivanoff.

Ediţia de seară

Tratările definitive de pace

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*)

Constantinopol, 6 Octombre.—Azĭ a fost prima şedinţă a plenipotenţiarilor otomanĭ şi grecĭ.

Ataşaţiĭ militarĭ aŭ plecat la Salonic de unde vor merge în Tesalia pentru a delimita graniţa.

Retragerea luĭ Salisbury

(Serv. telegrafic al „Agenţieĭ Romîne“)

Londra, 6 Octombre.—„Daily Chronicle“ anunţă că probabil în curînd se va produce o remaniere în sînul cabinetuluĭ, de oare-ce marchizul de Salisbury are de gînd să se retragă din motive de sănătate.

Londra, 6 Octombre.—„Agenţia Reuter“ este autorizată să declare ca lipsită de orĭ-ce temeiŭ ştirea unuĭ ziar englez care zice că marchizul de Salisbury are de gînd să demisioneze pentru motive de sănătate.

Noul discurs al luĭ Wilhelm II

(Serviciul telegr. al „Agenţieĭ Romîne“)

Berlin, 6 Octombrie. — „Reichs-Anzeiger“ publică textul discursuluĭ ţinut ierĭ de împăratul Wilhelm, cu ocazia bine-cuvîntăriĭ drapelelor. Împăratul a încheiat zicînd că bazele disciplineĭ militare sînt: bravura, sentimentul de onoare şi o supunere absolută şi fără margini.

La prînzul de gală ce s'a dat la palat, împăratul a ridicat un toast pentru prosperitatea noilor regimente.

Noul guvernator cretan

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*).

Viena, 6 Octombrie. — După „Corespondenţa Politică“, Sultanul a făcut să se sondeze în mod oficios cabinetele asupra atitudineĭ lor în privinţa propuneriĭ eventuale de a numi pe Kamphbevener ca guvernator al insuleĭ Creta. Cea maĭ mare parte a puterilor, care pînă acum nu s'aŭ ocupat în mod oficial de această cestiune, par că nu vor să adereze la această propunere.

Regele Serbieĭ şi Goluchowski

(Serv. telegrafic al „Agenţieĭ Romîne“)

Viena, 6 Octombrie.— Regele a acordat conteluĭ Goluchowski o audienţă care a ţinut o jum. de oră. Regele a înapoiat apoĭ vizita sa conteluĭ Goluchowski.

Regele Serbieĭ şi regele Milan aŭ plecat seara la Belgrad.

Ultime informaţiunĭ

Complot bulgar în Capitală

Bulgariĭ nu se astîmpără de loc. După ce aŭ organizat tot soiul de agitaţiunĭ în Dobrogea, acum aŭ început să se agite şi în Capitală. De cît agitaţia d'aicĭ are o importanţă mult maĭ mare şi miroase cît de colo a complot în contra statuluĭ romîn.

Complotul se organizează chiar în localul consulatuluĭ bulgar din Capitală.

*

Intr'adevăr, pentru astă-zĭ aŭ fost convocaţĭ la consulatul bulgar un mare număr de fruntaşĭ din capitală, între carĭ şi d-niĭ Ir, Gheşoff, fost ministru de finanţe, Ivanoff, Pulieff, Gancin Grigosaff, Slate Stancovici şi alţiĭ.

Motivul oficial al convocăreĭ este ca să se aleagă epitropia bisericeĭ bulgare din Capitală.

Adevĕratul motiv al întruniriĭ este însă, pe lîngă alegerea epitropilor, şi **organizarea propagandeĭ bulgare în ţară.**

Guvernul bulgar voeşte să aibă şcolĭ bulgăreştĭ în ţară. Pentru a ajunge la acest scop el caută să devie stăpînul bisericeĭ bulgare din Capitală.

*

D. Lirmandjief, unul din agenţiĭ d-luĭ Stoiloff, a sosit zilele trecute în Capitală şi a propus d-lor Gheşoff Mincevicĭ, etc. următorul plan de acţiune:

Fruntaşiĭ bulgarĭ din Capitală se vor întruni la consulatul bulgar şi vor alege o epitropie compusă din d-niĭ Gheşoff, Mincevicĭ, consulul bulgar şi Ivanoff, amploiatul luĭ Gheşoff.

Aceştia vor administra capela bulgară vre-o cîte-ca lunĭ şi apoĭ, sub un motiv oare-care, o vor trece sub direcţia ministeruluĭ de instrucţiune publică din Sofia, care va trimite imediat popĭ şi profesorĭ pentru ca, pe lîngă biserică să se înfiinţeze şi o şcoală bulgară în Capitală, care să dirije şcoalele bulgare din Dobrogea.

*

După cum dar se vede, întrunirea de la consulatul bulgar din Capitală are un scop eminamente politic şi alegerea epitropilor este un început de acţiune, care are în acelaş timp darul de a masca planurile bulgare.

Toate aceste ştirĭ le ţinem din sorgintea cea maĭ autorizată şi atragem toată atenţiunea guvernuluĭ asupra acestuĭ complot bulgar plănuit chiar în centrul Capitaleĭ.

Mir.

In darea de seamă privitoare la procesul falşificatorilor de mărcĭ poştale, care s'a judecat înaintea tribunaluluĭ din Focşanĭ şi despre care am vorbit la timp, din eroare s'a strecurat că d. Marinescu a fost apărătorul d-luĭ Zernoveanu. D. Marinescu a fost avocatul falşificatorilor, iar d. Zernoveanu n'a figurat în proces de cît ca martor.

Franz Ioseph şi Ungurii

(Serviciul telegrafic al *Agenţieĭ Romîne*)

Budapesta, 6 Octombre. — Împăratul Franz Ioseph a primit omagiile uneĭ deputaţiunĭ a comisiuneĭ municipale din Budapesta care i-a exprimat mulţumirile Capitaleĭ pentru că i-a oferit mijloacele de a ridica monumente, reamintind faptele istorieĭ ungureştĭ.

Împăratul a răspuns la alocuţiunea primaruluĭ, zicînd că se bucură că naţiunea ungurească a înţeles intenţiunile sale şi a asigurat delegaţiunea că în tot-d'auna are în vedere interesele oraşuluĭ Budapesta. Discursul săŭ a fost primit cu aclamaţiunĭ viĭ.

D. Alimăneşteanu, inginerul şef al serviciuluĭ minelor şi exploraţiunilor, va pleca în curînd în judeţul Vîlcea, pentru a observa lucrările de exploraţiune începute acolo.

Explorările miniere se continuă în diferitele regiunĭ ale ţăreĭ de către inginerii de mine; ast-fel, în judeţul Vîlcea de inginerii R. Pascu şi V. Puşcariŭ; în Valea-Topologuluĭ, judeţul Argeş, de inginerul C. Leca; etc., etc.

Astăzĭ mitropolitul primat s'a reîntors în Capitală, venind de la monastirea Ciorogîrla.

Aflăm că în acelaş timp cu d. dr. Leonte, şi-a pus candidatura la a 3-a clinică chirurgicală de la facultatea de medicină şi d. dr. I. Kiriac, medic primar al spitalelor.

Consiliul de miniştri a confirmat arendarea maĭ multor cariere din Dobrogea pentru exploatare de piatră.

Ministerul de războiŭ a dat ordinele necesare cu privire la parada ce va avea loc în ziua de 12 Octombrie, cu ocazia inaugurăreĭ monumentuluĭ batalionuluĭ de vînătorĭ din Ploeştĭ, paradă la care va asista şi regele.

Explorarea carierelor din Dobrogea a luat o dezvoltare foarte întinsă faţă cu marile lucrărĭ ce se execută la portul Constanţa.

Mişcarea Naţională

Mişcarea naţională ia din ce în ce un avînt maĭ îmbucurător. După splendidele meetingurĭ din Bucureştĭ, Craiova şi Ploeştĭ, comitetul naţional studenţesc a hotărît să ţie Duminica viitoare o întrunire şi la Brăila.

*

Pentru a organiza această întrunire, d-l V. Dumitrescu, student, va şi pleca la Brăila. Se va lansa un manifest către cetăţenĭ, şi dat fiind în de ajuns de cunoscutul patriotizm al Brăilenilor, e maĭ mult de cît sigur că meetingul va avea o reuşită splendidă.

*

Din partea comitetuluĭ studenţesc vor lua cuvîntul d-niĭ V. Dumitrescu Brăila, G. Iorgana şi G. Tamara, iar din partea cetăţenilor Brăilenĭ vor vorbi d-niĭ d-rĭ Palladi, Perlea şi alţiĭ.

*

Meetingul din Brăila sa va ţinea în sala Paradis. Imediat după acest meeting, se va ţine o mare întrunire în cestiunea naţională la T.-Severin.

Odată cu acţiunea comitetuluĭ naţional studenţesc, liga culturală va începe şi ea o energică agitaţiune. De o cam dată se anunţă începerea uneĭ seriĭ de conferinţe în cestiunea naţională. Prima conferinţă se va ţine la Ploeştĭ la 19 Octombrie.

Dal

Comitetul central al Ligeĭ culturale din capitală se întruneşte diseară pentru a discuta asupra conferinţelor ce se vor ţine la Brăila şi la Iaşĭ.

Numirĭ în administraţie

Aŭ fost numiţĭ: Ion G. Popa primarul comuneĭ urbane Cernavoda, judeţul Constanţa, N. I. Lagescu, sub-prefect la Răcăcunĭ (Putna); N. C. Dănescu sub-prefect la plasa Sărbele (Putna); G. Andreescu comisar la gara Mizil şi Barbu Constantinescu comisar la Tulcea.

La Mihăilenĭ (Dorohoĭ) fiind alaltăerĭ alegerĭ comunale a reuşit lista d-luĭ Apostolescu cu 80 de voturĭ în contra d-luĭ Alexandrescu care a întrunit 34 de voturĭ.

Ambiĭ sînt liberalĭ.

D. Const. Parianu a fost ales şi confirmat preşedinte al consiliuluĭ judeţian din Constanţa.

La curtea cu juraţĭ din Capitală se încep astă-zĭ dezbaterile procesuluĭ asasinilor luĭ Cioplan.

Se ştie că Cioplan era proprietarul moşieĭ Belciugatele, unde a fost omorît de către nişte ţăranĭ.

Ministerul de domeniĭ a hotărît să se înfiinţeze o oerie sistematică la şcoala de agricultură de la Herăstrăŭ.

In acest scop d. medic veterinar Filip a fost însărcinat cu cumpărarea a 300 de oĭ.

Ministerul agriculture, industrieĭ, comerciuluĭ şi domeniilor a însărcinat pe d. medic veterinar Locusteanu, directorul şcoaleĭ veterinare, să se ducă în străinătate spre a cumpăra oĭ de rasele Merinos şi precoce şi vite de rasa Sudun, pentru consum.

D. Spiţer, administratorul fermeĭ model Lazga din comuna Sabaru, judeţul Ilfov, a fost însărcinat de ministerul domeniilor să cumpere din străinătate maĭ multe vacĭ bune de lapte, precum şi aparate necesare fabricăreĭ untuluĭ şi brînzeĭ.

Din Ploeştĭ se telegrafiază că aseară a ars acolo fabrica de cognac şi mastică a d-luĭ Panait Boiciu.

Focul a luat naştere de la un cazan şi prin neglijenţa unuĭ lucrător.

Fabrica a fost asigurată la soc. Dacia-Romînia pentru suma de 61 de miĭ leĭ.

Revizuirea Constituţieĭ

In cercurile politice din ţară se vorbeşte cu multă siguranţă de o apropiată convocare a constituanteĭ pentru a se revizui art. 7 din Constituţie.

Ideea revizuireĭ Constituţieĭ face zilnic progrese, şi guvernul a început deja să discute modul cum se va face această revizuire.

Uniĭ liberalĭ ar voi să se facă convocarea constituanteĭ în ast-fel de condiţiunĭ ca chestia să nu ia dimensiunĭ prea marĭ, ci să se mărginească la introducerea unuĭ noŭ aliniat în art. 7 al Constituţieĭ prin care să se reguleze dreptul de succesiune al străinilor, acordînd numaĭ acelor străinĭ dreptul de a poseda imobile rurale în ţară carĭ le cîştigă prin moştenire. Alţĭ liberalĭ însă, în frunte cu palatiştiĭ, cred că art. 7 trebue modificat cu totul, acordîndu-se ast-fel dreptul străinilor de a cumpăra imobile rurale în ţară.

*

Tot cu ocazia revizuireĭ Constituţieĭ se va lămuri şi chestiunea succesiuneĭ la tron şi a regenţeĭ.

*

Aceste discuţiunĭ despre o apropiată revizuire a constituţieĭ aŭ alarmat pe conservatorĭ.

Conductoriĭ partiduluĭ conservator s'aŭ gîndit să convoace pe partizaniĭ lor pentru a se consfătui asupra atitudineĭ partiduluĭ faţă de această chestiune atît de importantă.

Conservatoriĭ din Iaşĭ s'aŭ şi întrunit Duminică în localul clubuluĭ d'acolo şi aŭ discutat chestia revizuireĭ Constituţieĭ. Nu s'a luat nicĭ o hotărîre, de oare-ce d. Lascar Catargiŭ a anunţat că va veni în curînd la Iaşĭ pentru a lua parte la discuţiunile clubuluĭ.

Index.

Ca rezultat al măsurilor luate de ministerul domeniilor contra ştirilor false, publicate în unele ziare din străinătate, cum că grînele noastre sînt rele, consulul nostru din Amsterdam a adresat ministeruluĭ un referat prin care arată că grînele romîneştĭ sînt foarte căutate, ceea ce arată că sînt bune şi maĭ cu seamă în ce priveşte panificaţiunea.

Delegaţiĭ bulgarilor din Tulcea care aŭ venit în Capitală pentru a reclama în contra prefectuluĭ d'acolo d. Neniţescu, s'aŭ dus astăzĭ la d. Ferichidi. In caz că d. Ferichide nu va da satisfacţia pe care o cer şi anume ca d. Neniţescu să fie permutat, delegaţia va pleca la Sinaia şi va cere audienţă la rege.

In urma uneĭ polemicĭ încinse între *Drapelul* şi *Universul* cu privire la tiraj, d. Cazavilan, furios că ziarul săŭ nu întrece, sub raportul numeric al foilor, pe confratele săŭ în *moderaţiune*, s'a hotărît să reducă preţul producţiunilor sale literare şi politice la 5 parale în toată ţara.

Dacă nicĭ acest leac nu va contribui la urcarea tirajuluĭ, d. Cazavilan nu se va descuraja şi va împărţi *gratis* foile sale, pînă va isbuti să doboare toate tirajele *moderate*.

Proprietarul *Universuluĭ* este cunoscut de alt-fel ca un bărbat cu multă îndrăzneală şi numeroase fondurĭ *disponibile*, ceea-ce lasă a spera că în curînd d-sa va eşi triumfător din războiul ce a declarat confraţilor săĭ cu *tiraj* şi *limbaj moderat*.

D. Caton Lecca, prefectul poliţieĭ, a plecat aseară la Bacăŭ.

Condamnatul Georgescu, care a aruncat cu vitriol în obrazul d-şoareĭ Stelorian, a fost graţiat de rege.

Georgescu va fi trimis într'o casă de sănătate din Paris.

Este vorba ca să se înceapă o agitaţie serioasă în chestia naţională, de oare-ce pe fie-care zi noĭ fapte dovedesc că d. Dim. Sturdza voeşte să înăbuşe cu desăvîrşire mişcarea naţională.

Vom povesti mîine un noŭ fapt de o extra-ordinară gravitate, care dovedeşte că d. Sturdza să ţine de angajamentele luate la Viena şi Berlin cînd a venit la putere,

Sunt fapte care întrec toate aşteptările şi ne arată că trebuie să luptăm pentru răsturnarea guvernuluĭ actual.

D. Sturdza are un sistem întreg de persecuţiĭ, prin care caută să nimicească orĭ-ce îndrăzneală la romîniĭ de dincolo de a-şĭ apăra drepturile şi de a spera în vre-un ajutor de aicĭ din Romînia.

Cercul de studiĭ de pe lîngă clubul conservator va ţine întrunirea sa anuală la Iaşĭ în zilele de 7 şi 8 Noembrie.

După cum am maĭ spus, în această şedinţă se vor discuta maĭ multe cestiunĭ importante precum:

Reprezentarea minorităţilor.

Reforma sinodală.

Asociaţiunile, etc. etc,

Toţĭ membriĭ *Cerculuĭ de studiĭ* din Bucureştĭ şi judeţe vor fi invitaţĭ să ia parte la întrunirea aceasta.

„Drapeluluĭ“ nu-ĭ place un articol de reportaj publicat de noĭ alaltă-erĭ. Asta o ştiam noĭ maĭ din'ainte, dar fără îndoială, nu am avut nicĭ odată gîndul să scrim după placul „Drapeluluĭ“.

De alt-fel ceĭ carĭ lucrează numaĭ cu micĭ intrigĭ, e foarte natural să fie nemulţumiţĭ cînd li se dă pe faţă planurile războĭnice.

Foiţa Valsul bărbaţilor

s'a terminat. In locul acesteĭ foiţe vom da un roman, apărut acum de curînd şi care a provocat mare senzaţie în cercurile admiratorilor acestuĭ gen de literatură.

„Adevĕrul“ a ţinut totdeauna să dea o deosebită atenţiune alegereĭ romanelor ce se publică în foiţele sale şi decĭ va căuta şi de astă dată să nu dezminţă această consideraţiune ce o păstrează pentru cititoriĭ foiţelor sale.

In curînd decĭ, un roman care va captiva şi electriza pe cititoriĭ săĭ —maĭ ales pe cititoarele sale.

ECOURI

● Aflăm că d. general Robescu a fost însărcinat din partea principeluĭ Ferdinand, moştenitorul tronuluĭ, să exprime doamneĭ Filomela Petreli mulţumirĭ pentru imnul ce ĭ-a dedicat.

Acest imn se află depus spre vînzare la magazinul de muzică A. Patin.

418

● Aflăm că renumita fabrică de casse de fer „Ratner“ a predat d-luĭ Carol Hirschen reprezentanţa generală pentru Romînia, Bulgaria şi Serbia şi de la 26 Octombre a. c. Depozitul general va fi în strada Lipscanĭ No. 80. (Casa fraţiĭ Elias).

337.

● *Asociaţiunea absolvenţilor şcoalelor comerciale şi financiare* şi-a reluat seria şedinţelor sale săptămînale.

Aceste şedinţe se ţin în fie care Mercurĭ, orele 9 seara, în localul Asociaţiuneĭ din str. Lipscanĭ No. 1 (Palatul Dacia).

Chestiunĭ foarte importante fiind în curs de desbatere, domniĭ membriĭ sînt cu inzistenţă rugaţĭ a lua parte la aceste şedinţe.

● *Asigurat contra accidentelor.* In fabrica de uleiurĭ vegetale a d-lor *Morh & Co.*, lucrătorul Christian Steiner a avut nenorocirea să'şĭ atragă grave arzăturĭ, în urma cărora a fost transportat la spitalul Colţea şi acolo a sucombat suferinţelor. Lucrătoriĭ stabilimentuluĭ Mohr & Co. sînt asiguraţĭ din anul trecut în contra accidentelor la societatea „PATRIA“ şi văduva cu copiiĭ defunctuluĭ Christian Steiner vor primi suma cu care nenorocitul lucrător a fost asigurat.

ULTIMA ORĂ

Crima oribilă din Ploeştĭ

— prin fir telefonic —

Azĭ la ora 12 jum. p. m. am fost chiemaţĭ la telefon de către corespondentul nostru din Ploeştĭ, care ne-a comunicat următoarele:

*

Azĭ dimineaţă mahalaua Sf. Troiţa a fost viŭ emoţionată de descoperirea uneĭ oribile crime.

In una din casele situate în această mahala s'a descoperit un îndoit asasinat, comis cu o ferocitate extra-ordinară.

Un mahalagiŭ împreună cu soţia sa aŭ fost ucişĭ prin loviturĭ de cuţit.

La descinderea poliţieĭ şi parchetuluĭ, cele două cadavre aŭ fost găsite într'un lac de sînge.

In piept aveaŭ numeroase şi adîncĭ loviturĭ de cuţit; gîturile eraŭ tăiate—aproape să se despartă capul de trunchiŭ.

*

Se crede că mobilul crimeĭ a fost furtul, căcĭ s'a constatat dispariţia uneĭ salbe.

Probabil că hoţiĭ fiind recunoscuţĭ de victime aŭ recurs la asasinat.

*

In momentul acesta corespondentul nostru se află la locul crimeĭ.

Pe mîine amănunte.

Tîrgul cerealelor

— prin poştă —

Din ţară

Brăila, 6 Octombrie.

Cereale vîndute:

Grîŭ: 31.000 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol. 64—74; 8.35—13.10 preţ.

Porumb: 6.000 hectol.; 4 vag.; Kgr. pro hectol.: 75—78; 5.75—8.25 preţ.

Orz: — hectolitri; 3 vag.; Kgr. pro hectol.: 54; 6.25 preţ.

Secară: 1.650 hectol.; — vag.; Kgr. pro hectol.: 66; 5.67½ preţ.

Cereale sosite:

Grîŭ: 450.000 hectol. Porumb: 700.000 hectolitri. Secară: 48.000 hectolitri. Orz: 95.000 hectolitri. Ovăz: 25.000 hectolitri. Fasole: 15.000 hectolitri. Rapiţa: 11.000 hectolitri.

Marmorosch Blank & Comp.

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

6 Octombrie 1897,

New-York: Grîŭ prompt 5/8 urcare; termin 3/8 urcare.

Porumb neschimbat.

Londra: Tendinţa liniştită.

Anvers: Tendinţa liniştită.

Paris: neschimbat.

Viena		Redeschiderea	Inchiderea
Grîŭ de prim.	fl.	11.90	11.84
„ „ toamnă	„	11.99	12.09
Ovăz de prim.	„	6.66	6.68
Secară de prim.	„	8.87	8.99
„ „ toam.	„	8.95	9.12
Por. Maĭ, Iunie	„	5.40	5.44
„ Sept. Oct.	„	4.98	5.01

OFICIALE

* D. Nicolae C. Budişteanu, absolvent al institutuluĭ agronomic de pe lîngă universitatea din Louvain, a fost numit în postul de agent de cultură clasa II-a în serviciul cultureĭ tutunuluĭ din administraţia regieĭ monopolurilor statuluĭ.

* D. N. C. Dumitrescu, fost funcţionar public, a fost numit impiegat în serviciul exterior al vămilor, în locul d-luĭ Ioan D, Păltineanu, demisionat.

* D. Dimitrie Mitulescu a fost numit în postul de intendent la spitalul judeţian din oraşul Călăraşi, în locul d-luĭ Paraschiv Dumitrescu, trecut în altă funcţiune.

* Plata pensiunilor civile pe luna Octombrie 1897 se va face cu începere de la 10 ale acesteĭ lunĭ In capitală bonurile de pensiunĭ se vor libera şi plăti în zilele de 10 şi 11 ale curenteĭ de la orele 9—12 a. m., iar în cele-l'alte zile se vor libera de la orele 9—12 şi plăti de la 11—3 p. m.

Bibliografie

A apărut No. 30 al revisteĭ *„Calea Ferată“* în mărime esceptională de 12 paginĭ, cuprinzînd următorul sumar: Cerem lege!—Istoria unuĭ tarif —Din jurisprudenţa franceză.—Legea de la 9 Iunie 1894 pentru organizarea corpuluĭ technic al statuluĭ.—Chestiunea funcţionarilor căilor ferate romîne în parlament: interpelarea d-luĭ senator G. Esarcu.—Navigaţie: Anversul saŭ Rotterdamul ?, linia Brăila-Rotterdam. — Memoriul funcţionarilor c. f. r. (urmare).—Retragerile la pensiune din oficiŭ.—Consiliĭ practice: dreptul de dispoziţie al expeditoruluĭ.—Tarife nouĭ.—Locuinţele la căile ferate.— Surmenaj.— Accidente şi victime.— Licitaţiĭ.— Funcţionarĭ necorecţĭ, etc. etc.

*

A apărut: **Legea pentru judecătoriile de pace,** comentată şi adnotată cu juris prudenţă de *M. P. Ra-*

*

Sănătatea copiilor, revistă populară-medicală Colecţia pe anul 1896, 250 paginĭ de dr. Rappoport. Se găseşte de vînzare la librăriile: Alcalay, Sfetea şi Müller, pe preţul de 4 leĭ.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucureşcĭ* 6/18 Octombrie 1897.

din Streinătate	
Napoleonul Fl	525
Ruble „	[illegible]
Credit Austalt „	358. „
„ fonc. austr.	452 „
„ ungar „	386, „
Drum fier austr.	334.70
Lombards	88.70
Alpines	—
Losurĭ tureştĭ	60.90
Rentă perp. aus.	102.15
„ arg. austr.	102.20
„ aur „	123.20
„ „ ung. „	121.65
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	101.65
„ „ 4% „	88.70
BERLIN	
Napoleonul „	16.16
Ruble „	216.50
Disconto „	197.75
Schimb. Londra	20.25
„ Paris „	80.75
„ Amsterdam	168.55
„ Viena „	168.85
„ Belgia „	80.45
„ Italia „	76.60
Ren. Rom. 5% „	101,75
„ „ 1890 4% „	91.60
„ „ 1891 4% „	91.90
„ „ 1896 4% „	91.60
Imp. mun. Buc. „	101.40
PARIS	
Banca Otomană „	601.50
Los tureeştĭ. „	115. „
Impr. Egyptian „	—
„ Helenic „	160. „
Drum de fier aus.	722. „
Alpines „	282. „
RentaFran. 3½%	107.07
„ „ 3% „	103.07
Ren. Rom. 5% „	102.30
„ „ 4% „	98 „
„ „ 1896 4% „	—
Ren. Italiană „	93.60
„ Ungară „	—

din Bucureşcĭ	
Impr. de stat romîne	
5% Renta perpetuă lei	104
5% „ amor. 1891 „	100¾
5% „ „ (Im. 1892 „	101⅝
5% „ „ din 1893 „	101⅝
5% „ „ 1894 int. „	95¾
5% „ „ (Im. 32½ milioane) „	89¼
4% „ „ (Im. 50 milioane) „	90
4% „ „ (Im. 274 milioane) „	92
4% „ „ (Im. 45 milioane) „	91½
4% „ „ (Im. 120 milioane) „	91½
4% „ „ (Im. 90 milioane) „	92½
5% C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6% Oblig. Stat (Conv. rurale) „	103½
Imprumuturĭ de oraşe	
5% Oblig. Comuneĭ Bucureştĭ 1883 leĭ	98¼
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1884 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1888 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucurescĭ 1890 „	98¼
Idem Idem 1895 „	87
Imprumuturĭ de societăţĭ	
5% Scr. fonc. rurale leĭ	94¼
5% „ „ urb. Buc. „	89½
5% „ „ „ Iaşĭ „	86½
Acţiunĭ	
Banca Naţ. Romînieĭ leĭ	500
Banca Agricolă „	500
Banca Romînieĭ „	300
Soc. Asig. Dacia-Rom. „	200
„ „ Naţională „	200
„ „ reas. Patrie „	100
„ rom. con. luc. p. „	200
„ de Basalt artific. „	250
„ Letea „	—

DEPLASARI

6 Octombrie

Hotel Continental: Vico, medic, Galaţĭ. George Verona, comers., Galaţĭ. Vercescu, medic, Craiova. N. Albu, prefect, P.-Neamţ. Steriadi, artist, Bacău. N. Georgescu, deputat, Buzău. St. Teodor, advocat, Iaşĭ. Carabatescu, prefect, T.-Jiu. Franchel, voiajor, Landsberg. Fănasovicĭ, moşier, Mavrodin. Ioan Scoular, mecanic, London.

Hotel Boulevard: D. Stoicescu, advocat, Craiova. Baron Nicolicĭ. prop., Viena. D-na Szentkeszty prop., Sinaia. D. Cotenty, prop., Giurgiu.

Hotel Capşa: E. Boleanu, prop., Sinaia.

Hotel Frascati: Locateli, architect, Calafat. Dumitriu, inginer, Galaţĭ N. C-tinescu, deputat, Buzău. Raicoviceanu, inginer, Galaţĭ. Georges Vigier, voiajor, Paris. Mautasti, antreprenor, Sinaia.

Hotel de France: Pasini T., hotelier, Constanţa. Croizato V. comers., Milano. Ionescu Luca, prefect, Constanţa. Boteiheim P. comers., Giurgiu. I. Stamfi, comers., Trappou.

Hotel Union: Schlesinger, comers., Galaţĭ. Costov şi Ficev, comers., Tulcea. Dancef şi Paviof, comers., Tulcea, G N. Grecof, şi Panof. comers., Tulcea. C, Doga, prop., Craiova. Grimberg, comers., Buzău. Dobreanu, comers., Dorohoĭ. G. C. Comoniţza, comers., P.-Neamţ. Vlaicu, deputat, Galaţĭ.

Hotel Colaro: I. Zittner, comers., Berlin. I. Athanasiadi, prop., Olteniţa, D-na Atanasovicĭ, prop. Brăila.

Hotel Bristol: G. Sapofet, prop., Brăila. Pisculici, antreprenor. Constanta. Somerintz, fabricant, Nachat. Şainder, voiajor, Viena. A. R. Trenor, voiajor, Manchester, Bosman, inginer, Vorbourg, Iosif Hertz, voiajor, B.-Pesta G. Soref, comers., Slion.

Hotel Metropol: Păunescu, architect, T.-Jiu, Crişan, prop., Periş. Christidi, prop., Dragoslovenĭ. Corneliu Botez, magistrat, Botoşanĭ. Colonel Lăzărescu, militar. T.-Severin.

Hotel Dacia: G. Bengulescu. comers., Mehedinţĭ. G. A. Hagi D-tru. mecanic, Rusciuk. Ibraim D. Muza, comers., Megidia. I. C-tinescu, comers., T.-Măgurele. Stoean Peten, comers., Dobrogea. Slobozeanu, comers., Bîrlad,

Spectacole

Corespondenţa Administraţieĭ

Domnilor A. H; M. N; C. G; N. N; bine voiţĭ a trece pe la administraţia ziaruluĭ nostru, pentru a vi se preda scrisorile sosite pentru d-v. în urma anunciuluĭ inserat la *„Mica publicitate“*.

CORESPONDENŢA SALEI

Const. Duport, Loco.— Cărţile comandate aŭ sosit.

Ioan Cristofor Iaşĭ; *P. A. Panas* Cetate; *I. V. Antoniu* Şcoala comercială Iaşĭ; Cărţile cerute fiind epuizate, le veţĭ primi peste 8 saŭ 10 zile.

Buletin agricol

Bucureştĭ, 4 O[illegible]brie, 1897.

Starea cerealelor

Timpul a fost în această săptămînă frumos, cald şi foarte favorabil semănăturilor carĭ urmează cu multă activitate şi maĭ cu uşurinţă pe pămîntul ocupat pînă de curînd de porumb.

Rapiţa a fost la începutul săptămîneĭ în parte mîncată de viermĭ, ce s'aŭ ivit în foarte multe localităţĭ şi resistă numaĭ cea de prin lunile Iunie-Iulie, a căreia rădăcină e maĭ puternică şi maĭ dezvoltată; pe cînd cea de dată maĭ nouă care a fost nevoită să aştepte ploaia spre a putea fi semănată, a suferit mult, din care cauză agricultoriĭ aŭ întors deja acest pămînt.

Evaluarea porumbuluĭ

Porumbul în general este cules şi producţiunea se poate evalua în raionul nostru de la una şi un sfert, pînă la una jum. chilă de pogon; maĭ satisfăcătoare a fost în judeţul Ialomiţa; în schimb însă în jud. Vlaşca a lăsat în unele localităţĭ mult de dorit, nefiind producţiunea, din cauza inundaţiunilor de cît 16—18 baniţe la pogon.

Piața

Piața noastră a rămas ca în tot cursul sezonuluĭ curent fără de nicĭ o activitate; puținele transacțiunĭ se fac numaĭ după cererile morarilor și brutarilor carĭ plătesc prețurile după necesitate. O foarte mare cantitate de grîŭ a fost transportată și din raionul nostru în consignațiune la Brăila, ast-fel că exportatoriĭ noștriĭ nu maĭ aŭ nevoie să vie și să ne cumpere grînele acĭ, cîtă vreme aŭ deja un stock de aproape 2.000 000 hectolitre în Brăila, marfă gata văzută și plăcută. Pentru încă un îndelungat timp nu prevedem din această cauză vre-o mișcare pe piața noastră.

Vînzările

S'a vîndut:

Grîŭ pentru morarĭ, la cererĭ mărginite și oferte suficiente, cu prețurĭ de la 60—74 leĭ chila, după calitățĭ de la 50—54 libre predat la moară.

Ovăz: producțiunea fiind foarte mică în raionul nostru, acoperirile locale sosesc din interiorul țăreĭ și maĭ cu seamă din Moldova; pentru aproape 50 vagoane sosite, s'a plătit de la 1000—1050 leĭ vagonul de 10000 kilograme, netto gara de Nord; pentru calitățĭ maĭ superioare și leĭ 1075.

Porumb: vechiŭ și noŭ foarte neglijat de fabricanțĭ; din Brăila nicĭ o cerere.

Meiŭ: fără căutare.

Sămînța de in. Fabricanțiĭ par că șĭ-aŭ acoperit deja quantumul necesar; cu toate acestea aŭ plătit de la leĭ 1820 - 1900 după calitate și corpurĭ streine, gara de Nord.

Licitațiunĭ

— Se daŭ în întreprindere lucrările de instalație a cîte un conduct de apă pe stradele Cometa, Poetuluĭ, Popa-Soare, Cantemir, Tunsuluĭ, Clopotariĭ Noĭ și Caruțașilor. Valoarea, după devis, este de leĭ 22.000. Licitația se va ține în ziua de 10 Octombrie 1897, la orele 10 dimineața, precis.

— Se dă în întreprindere regularea platformeĭ șoseleĭ Atumațĭ-Șindrilita, facerea patuluĭ și așternerea pietrișuluĭ pe acea porțiune de șosea. Valoarea, după devis, este de leĭ 8.946, banĭ 90. Licitațiunea se va ține în ziua de 3 Noembrie 1897, la orele 4 după amiazĭ, precis.

— Se daŭ în întreprindere lucrările de consolidare și reparare a șoseleĭ Broasca-Mică Frontieră. Valoarea, după devis, este de leĭ 81.594, banĭ 39. Licitațiunea se va ține în ziua de 3 Noembrie 1897, la orele 1 după amiazĭ, precis.

— In ziua de 25 Octombrie se va ține licitație în localul direcțiuneĭ generale a căilor ferate romîne pentru aprovizionarea furnitureĭ a 30.000 bucățĭ traverse de stejar, predabile la una din gările rețeleĭ c. f. r., după alegerea concurentuluĭ.

— In ziua de 12 Octombrie se va ține licitație în cancelaria epitropieĭ bisericeĭ armene pentru darea în întreprindere a dărîmăreĭ și vînzăreĭ materialuluĭ de la imobilul situat în calea Moșilor No. 96, colț cu bulevardul Dómniței.

— In ziua de 8 Octombrie se va ține licitație în localul primărieĭ pentru închirierea prăvălieĭ din calea Vacăreștĭ, în fața abatoriuluĭ, cu destinație pentru cîrciumă, pe timp de la 26 Octombrie 1897 și pînă la 26 Octombrie 1900.

— In ziua de 15 Octombrie se va ține licitație pentru închirierea prăvăliilor de la Băile populare, cu destinație pentru cîrciumă, bufet și fructe, pe termen de 3 anĭ, calculatorĭ de la 26 Octombrie, 1897.

Starea civilă

— Declarațiĭ de căsătorie —

Teodor Ionescu, cu d-ra Elisabeta D. Mănescu, Iosef Ignatz Matasch, cu d-ra Rosalia Biharjsnon, Dumitru Ioan Culcea, cu d-ra Luxandra Ghiță Teodorescu, Moise Heler, cu d-ra Maria Klain, Locotenent Petre Murgescu, cu d-ra Zoe Francudi, Frederik A. Miklorics, cu d-ra Rosalia Stipkorics, Ilie Petrescu, cu d-ra Vasilichia D. Nițu, Giorolamo Romeo, cu d-ra Marie Louise de Gireldre, Nicolae I. Simionescu, cu d-ra Despina Dinu Slavu, Rafael A. Marcus, cu d-ra Berta Sigmund Fischer, Clause Ioseph Emile, cu d-ra Antonia Maria, Theodor Tănăsescu, cu d-ra Ecaterina P. Popp.

Pentru gospodine

Distrugerea gîndacilor. — Un mijloc excelent pentru distrugerea gîndacilor este următorul: se face un amestec din 2 părțĭ borax și o parte acid salicilic. Se face apoĭ o mămăligă din mazăre, grăsime și puțină bere. La treĭ părțĭ mămăligă se adaogă o parte din praful de maĭ sus și se fac un fel de globulețe ce se presară prin părțile unde se află gîndaciĭ.

Gastr

MODE

Pălărie casive

Pălărie de formă marină din feutre lutre deschis, ridicată puțin de oparte. Bordul garnisit cu taffetas beige, castor și lutru. De oparte treĭ pene dispun fantazia și ținute de o bijuterie Strass.

Laura

Bibliotecă nouă ilustrată

a 25 banĭ volumul

Epuizîndu-ni-se tot stocul din această frumoasă bibliotecă și eftină, atragem atențiunea acelora carĭ aŭ trimes baniĭ pentru volume din această bibliotecă că le vor primi peste 8 zile cel maĭ tîrziu peste 10 zile, cînd așteptăm un noŭ transport din Paris.

Următoarele volume maĭ avem din primul transport:

Jules Mary Le boulet d'or.
Walter Scott Les deux bouviers.
L. Marville E'éventail rouge.
La Fontaine Contes et nuvelles.

FOIȚA ZIAR. ADEVĔRUL"

49

PAUL MAHALIN

FIICA RAZBUNATOARE

Partea a doua

Rastacuerĭ și întrețiuuțĭ

XII

Salonul baroaneĭ Rolla

— Dar, exclamă tatăl luĭ, Marius denunțîndu se pe noĭ, el se denunță pe el, perzîndu-ne el se pierde...

— Maĭ întîĭ de toate replică baroneasa că acest sărman Jules n'a jucat de cît rolul de confident în drama din strada Lamartine și dacă a împărțit cu noĭ averea victimeĭ, cel puțin nu e amestecat direct în afacerea noastră.

La aceste cuvinte „drama din str. Lamartine", d-nul de la Peyrade recăzu pe fotoliŭ. Figura sa nu se schimbase. Dar era așa de agitat în cît scaunul se mișca ca și cum o intervențiune străină l'ar fi pus în mișcare.

Olimpia continuă cu autoritate:

— Afară de asta mi se pare, că aĭ uitat că o dizpozițiune a legeĭ asigură; — dacă nu achitarea completă, cel puțin clemența judecătorilor în cea maĭ largă măsură, orĭ căruĭ complice a uneĭ crime; dacă acesta face să cază sub acțiunea justițieĭ principalĭ autorĭ și aceleĭ crime pînă atuncĭ rămașĭ necunoscuțĭ...

Tatăl luĭ Marius rămase un moment fără a vorbi, în această tăcere se vedea în el stupeditatea frica.

— Și tu, strigă el, care aĭ avut ideia aceseĭ crime! tu care m'aĭ îndemînat s'o fac! tu care aĭ meditat'o, dirijat'o, preparat'o!...

— Oh! eŭ replică ea fără nicĭ o jenă, eŭ cunosc articolul din cod care asimilează, cu culpabilul uneĭ crime, pe acela care a procurat arme, mijloace saŭ orĭ ce alte indicațiunĭ de natură a facilita sevîrșirea crimeĭ...

Dar cînd te voĭ fi precedat, acompaniat saŭ urmat pe piața Roquette veĭ fi tu maĭ puțin diminuat în stima contemporanilor noștri și ceea ce te atinge destul, în o însemnată porțiune din individualitatea ta?

Și apoĭ de unde știĭ că vre-o dată acești bravĭ membri aĭ juriuluĭ care sunt une orĭ așa de lunaticĭ! ascultînd franșitatea mărturisirilor mele cum se zice în stilul judecătoresc, nu mă vor face poate să obțin beneficiile circumstanțelor atenuante?...

— Bine, zise Georges de la Peyrade, care adresa un apel suprem sîngeluĭ rece această afacere e departe de noĭ. Cine se maĭ gîndește la ea? Afacere clasată, înmormîntatea draga mea.

— Afacere clasată și înmormîntată, din ordin superior din cauza serviciilor eminente aduse, de vre unul din membriĭ familieĭ tale, guvernămîntuluĭ imperiuluĭ...

Dar ne aflăm în republică: prescripțiunea legală încă nu e dobîndită: și instrucțiunea poate fi redeschisă orĭ cînd...

Fiĭ sigur că nu e așa de îndepărtată în cît să nu maĭ poate reveni!

Iată cred că-țĭ amintețĭ de Jouumard și Vigneau?

Ceĭ doĭ agențĭ aĭ prefectureĭ carĭ fuseseră însărcinațĭ să urmărească pe un oare care Tulusian și pe oare care fata Mignard... Eĭ bine unul e azĭ seful siguranțeĭ, și cela-ralt comisarul delegațiunilor judiciare...

Crezĭ că eĭ ar fi supărațĭ să-șĭ ia revanșa?

Și daca Grand Jules care e un flămînd, mănîncă porția: dacă chiar eŭ pentru a-mĭ scăpa capul mă văz obligată să'l denunț pe al tăŭ...

— Bine! destul! destul! se rugă tatăl luĭ Marius, care pînă în acest moment păstrase o față calmă și care acum începea să tradeze o mare grijă.

Olimpia îl privi cu lăcomie.

— Cumitre, zise ea triumfînd, aĭ sudoare pe frunte.

Cel-l'alt îșĭ trecu batista pe tîmple, carĭ eraŭ ude, dar acesta era unul din aceĭ soldațĭ — teribilĭ în felul lor — carĭ continuă să lupte chiar murind de frică.

— N'am banĭ, declară el.

Interlocutoarea sa, avu un rîs neîncrezător.

— D-ta, proprietar!... d-ta, capitalist!... D-ta care strîngĭ de cincĭ-spre zece anĭ!.. Căcĭ, la urma urmeĭ pe acest magot al sărmaneĭ Suzane nu l'aĭ lipsit — în mod josnic — de zecĭ miĭ de livre rentă?...

— Ințeleg: de loc disponibil de banĭ.,. Cel puțin pentru moment Toate fondurile mele sînt plasate..

— Le veĭ deplasa. Inseamnă a lua saŭ a lăsa cincĭ-zecĭ de miĭ de francĭ.

Crede-mă, nu maĭ face nepoț.

Tatăl Marius deveni violent:

— Pardon, te înșelĭ pe jumătate. Cincĭ-zecĭ de miĭ de francĭ, fie, pentru că trebue! Voĭ face din aceștia douĕ-zecĭ și cincĭ de miĭ partea mea, și d-ta veĭ face restul pentru partea d-tale..

— E bine așa cum am calculat, dar, cum sînt și eŭ, sînt foarte jenată pentru moment, vă voĭ fi îndatorată să mă servesc de bancher în această împrejurare. Vețĭ vărsa suma pentru mine și noĭ vom ține cont de dînsa...

Dorițĭ să vă eliberez un bilet, pentru regularitatea însorisurilor d-voastră?..

Tulusianul deveni emoționat și întrebă cu o înjurătură de spaimă:

— Miĭ de dracĭ! vă batețĭ joc de lume?

— Refuzĭ iscălitura mea?... Și te mulțumeștĭ cu făgăduiala mea?.. Pe onoare! nu e cine-va maĭ galant!..,

— Doamnă, încă odată...

Ea îl întrerupse cu tărie.

— Ițĭ place maĭ bine să dormĭ, una din acele sărĭ în vre-o celula de la Roquette unde altă-odată deșteptarea e atît de neplăcută.

Cele două mînĭ ale tatăluĭ Marius apucară cu furie rezimătoarele fotoliuluĭ săŭ, ca și cînd ar fi vrut să se ridice.

— E o cursă infamă! murmură el cu o furie înăbușită. E o hoțe curată sfruntată! Te uneștĭ cu scelleratul de Gouelet pentru a mă strînge de gît, pentru a mă asasina!

Baroana îl feri prietenește cu o lovitură de evantaliŭ.

— Nu face pe răutăciosul, surîde, fiĭ amabil...

Incepe să se vază acolo. că-ĭ mult timp de cînd vorbim..

Aceste dame și ceĭ doĭ domnĭ ne privesc... Eĭ vor crede că e o ceartă de amorezațĭ.

O oare-care mișcare se făcu în salon.

Olimpia se sculă.

— E de sigur frumoasa noastră Daneză care sosește... Ajută-ne să-ĭ facem onorurile locuințeĭ.,. Și nu pleca, te rog, înainte de a-mĭ fi indicat la ce oră fondurile vor fi la mine mîine.

Contesa Koller

Invitațiĭ baroaneĭ îșĭ arătaŭ o menținere de împrejurare. Damele luară aere grăbite.

D-niĭ stăteaŭ pe loc saŭ făceaŭ roate apropiindu-se de ușă.

Un valet anunță:

— Doamna contesă Koller, d-nu general de Champrosè.

Străina intră la brațul bătrînuluĭ luptător. Printre oamenĭ se făcu o generală mișcare de admirațiune.

— Seducătoare!

— Fermecătoare!

(Va urma)

Proprietar CONST. MILLE Tipografia ziaruluî «Adevĕrul» Pasagiul Bănceî Naționale Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda